Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0111

Privremeno izvješće o prijedlogu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2028. – 2034.

Rezolucija Europskog parlamenta od 28. travnja 2026. o Prijedlogu uredbe Vijeća kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034. (COM(2025)0571 – C10-0000/2025 – 2025/0571R(APP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članke 8., 285., 287., 311., 312., 323. i 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2025. naslovljenu „Dinamičan proračun EU-a za prioritete budućnosti – Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028 – 2034.” (COM(2025)0570),

– uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Vijeća kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034., koji je Komisija donijela 16. srpnja 2025. (COM(2025)0571),

– uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog odluke Vijeća od 16. srpnja 2025. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije i stavljanju izvan snage Odluke (EU, Euratom) 2020/2053 (COM(2025)0574),

– uzimajući u obzir Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju, koji je Komisija donijela 16. srpnja 2025. (COM(2025)0572),

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. svibnja 2025. o unaprijeđenom dugoročnom proračunu Unije u svijetu koji se mijenja[1],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2025. o ulozi ulaganja

[1] SL C, C/2026/575, 24.2.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/575/oj.

u okviru kohezijske politike u rješavanju trenutačne stambene krize[2],

– uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. siječnja 2026. o provedbi zajedničke sigurnosne i obrambene politike – godišnje izvješće za 2025.[3],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije[4],

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava)[5],

– uzimajući u obzir izvješće Enrica Lette od 10. travnja 2024. naslovljeno „Više od tržišta” (Lettino izvješće),

– uzimajući u obzir izvješće Marija Draghija od 9. rujna 2024. rujna 2024. naslovljeno „Budućnost europske konkurentnosti” (Draghijevo izvješće),

– uzimajući u obzir izvješće Saulija Niinistöa od 30. listopada 2024. naslovljeno „Sigurniji zajedno: jačanje europske civilne i vojne spremnosti i pripravnosti” (Niinistöovo izvješće),

– uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 18. veljače 2026. o istočnim regijama EU-a koje graniče s Rusijom, Bjelarusom i Ukrajinom – Snažne regije za sigurnu Europu (COM(2026)0082),

– uzimajući u obzir svoje rezolucije o najudaljenijim regijama i prekomorskim zemljama i područjima, povezane politike koje su na snazi i publikacije Komisije povezane s potporom specifičnom za te regije, među ostalim u području poljoprivrede,

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan” (COM(2019)0640),

– uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. studenoga 2025. naslovljenu „Kulturni kompas za Europu” (COM(2025)0785),

– uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 22. siječnja 2026. naslovljeno „Višegodišnji financijski okvir 2028. – 2034.”,

– uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog

---

2 SL C, C/2026/1474, 9.4.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1474/oj.
3 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2026)0013.
4 SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
5 SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.

odbora od 22. siječnja 2026. naslovljeno „Vlastita sredstva – prijedlog 2025.”,

– uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog odbora regija od 15. listopada 2025. o prijedlogu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2028. – 2034.;

– uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora regija od 4. ožujka 2026. naslovljeno „Višegodišnji financijski okvir (VFO) za razdoblje nakon 2027., uključujući paket o vlastitim sredstvima”,

– uzimajući u obzir relevantna izvješća Europskog revizorskog suda koja se odnose na višegodišnji financijski okvir,

– uzimajući u obzir sporazum usvojen 19. prosinca 2022. na 15. Konferenciji stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP 15), održanoj u Montrealu (Globalni okvir za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala),

– uzimajući u obzir sporazum usvojen 12. prosinca 2015. na 21. konferenciji stranaka UNFCCC-a (COP 21), održanoj u Parizu (Pariški sporazum),

– uzimajući u obzir ciljeve održivog razvoja Ujedinjenih naroda,

– uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima osoba s invaliditetom,

– uzimajući u obzir sastanke predsjednika u skladu s člankom 324. UFEU-a,

– uzimajući u obzir pismo predsjednice Europske komisije Ursule von der Leyen ciparskom predsjedniku Nikosu Christodoulidesu, kao predsjedniku rotirajućeg predsjedništva Vijeća, i predsjednici Europskog parlamenta Roberti Metsoli od 6. siječnja 2026. o zajedničkoj poljoprivrednoj politici u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2028. – 2034.,

– uzimajući u obzir članak 107. stavak 5. Poslovnika,

– uzimajući u obzir privremeno izvješće Odbora za proračune (A10-0105/2026),

A. budući da u skladu s člankom 311. UFEU-a Unija sebi osigurava sredstva potrebna za postizanje svojih ciljeva i provođenje svojih politika;

B. budući da se brzo pokazalo da aktualni višegodišnji financijski (VFO) nije primjeren za pružanje odgovora na niz kriza, inflacije i novih političkih izazova koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme njegova donošenja; budući da je VFO, u svrhu osiguravanja potrebnih sredstava, doveden do krajnjih granica, uključujući dotad nezabilježeno posezanje za odredbama o fleksibilnosti i posebnim

instrumentima, nakon što je iscrpljen sav raspoloživi manevarski prostor, kao i nekoliko izmjena VFO-a; budući da ti alati nisu zamišljeni kao zamjena za dobro dugoročno proračunsko planiranje; budući da je to dovelo do toga da su se programi kao što je kohezijska politika opetovano upotrebljavali za odgovor na hitne situacije, čime je otežano postizanje njihovih početnih dugoročnih ciljeva;

C. budući da se revizija VFO-a u sredini razdoblja dogovorena 2024. pokazala nužnom za rješavanje novih prioriteta i izazova te budući da nedostatak sredstava i dalje ugrožava trenutačni VFO;

D. budući da će uspostava novog VFO-a biti ključan trenutak za Uniju jer će omogućiti potvrđivanje zajedničke vizije i odlučivanje o budućim političkim prioritetima, kao i sposobnost Unije da ih provede; budući da bi financiranje novih i tradicionalnih prioriteta trebalo biti uravnoteženo kako bi se zaštitile zajedničke politike Unije na kojima se temelji njezin politički projekt; budući da bi sljedeći VFO trebao poštovati načelo supsidijarnosti;

E. budući da je globalno okruženje obilježeno geopolitičkim napetostima, gospodarskom nestabilnošću, rizicima za energetsku sigurnost, katastrofama povezanima s klimom i promjenjivim sigurnosnim prijetnjama, uključujući povratak ratovanja visokog intenziteta u susjedstvu EU-a, što naglašava potrebu za proračunom EU-a koji se može prilagoditi i unutarnjim i vanjskim šokovima, posebno ulaganjem u industriju, usporednu tranziciju, povezivost i infrastrukturu, kao i civilnu pripravnost te zaštitu i ulaganje u socijalne politike;

F. budući da se sljedećim VFO-om mora zajamčiti da proračun EU-a i dalje bude ulagački alat te da ostane ključan u odgovaranju na potrebe i težnje naših građana te u podržavanju europskih poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća (MSP-ova);

G. budući da su dugotrajne politike EU-a obuhvaćene prijedlogom o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva ključne politike europskog projekta i doprinose otpornosti, koheziji, konvergenciji i autonomiji Europske unije, a istodobno su ključne za njezinu sigurnost i suverenost u trenutačnom međunarodnom kontekstu, kao i za njezinu gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu stabilnost i njezine ciljeve održivosti;

H. budući da se Unija suočava sa sve većim jazom u konkurentnosti u promjenjivim geopolitičkim i gospodarskim uvjetima, što ugrožava njezinu dugoročnu produktivnost, stratešku autonomiju, otpornost i sposobnost djelovanja; budući da Unija mora znatno ojačati svoj ulagački kapacitet kako bi bila konkurentna na globalnoj razini;

I. budući da bi u sljedećem VFO-u trebalo osigurati odgovarajuću potporu za nove tehnološke okolnosti;

J. budući da se, s obzirom na drastične rezove proračuna agencije USAID, proračunom EU-a mora poštovati uloga Unije kao vodećeg svjetskog pružatelja razvojne pomoći i financijskih sredstava za borbu protiv klimatskih promjena u skladu s globalnim obvezama i obećanjima Unije;

K. budući da se EU temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava, uključujući prava pripadnika manjina; budući da povrede tih vrijednosti ugrožavaju koheziju Unije, narušavaju prava građana EU-a te oslabljuju uzajamno povjerenje među državama članicama;

L. budući da se člankom 8. UFEU-a uspostavlja načelo rodno osviještene politike;

M. budući da Komisija procjenjuje da su potrebna dodatna ulaganja od 1,5 % BDP-a godišnje u usporedbi s desetljećem 2011. – 2020. kako bi se do 2050. postigla klimatska neutralnost te da se taj jaz ne može pokriti samo proračunom EU-a; budući da klimatske promjene, gubitak biološke raznolikosti i kriza onečišćenja stvaraju ozbiljne zdravstvene i gospodarske troškove; budući da je ključno da EU ulaže u programe s klimatskim i okolišnim ciljevima;

N. budući da se, u skladu s člankom 191. UFEU-a, politika EU-a u području okoliša mora temeljiti na načelu predostrožnosti;

O. budući da u skladu s člankom 349. UFEU-a Unija mora podupirati najudaljenije regije; budući da se Program mogućnosti koje se posebno odnose na udaljenost i otočni položaj (POSEI) pokazao važnim u tom pogledu;

P. budući da države članice i dalje imaju pravo da odluče o svojoj kombinaciji izvora energije;

Q. budući da je Pakt za Mediteran sveobuhvatan okvir EU-a namijenjen za jačanje strukturiranih i trajnih partnerstava s partnerima s južnog Sredozemlja;

R. budući da je, u skladu s Protokolom br. 10 o Cipru, primjena pravne stečevine EU-a suspendirana u onim područjima Republike Cipra u kojima Vlada Republike Cipra nema stvarnu kontrolu; budući da ta iznimna situacija desetljećima sprečava zakonite vlasnike zemljišta da pristupe svojim dobrima, koriste ih i uživaju u njima; budući da se u skladu s člankom 17. Povelje Europske unije o temeljnim pravima štiti pravo na vlasništvo;

S. budući da su plaćanja povezana s instrumentom NextGenerationEU (NGEU) znatno utjecala na godišnji proračunski postupak u okviru trenutačnog VFO-a zbog činjenice da nije bilo predviđeno da se troškovi zaduživanja pokrivaju iznad gornjih granica koje je predložio Parlament; budući da će otplata NGEU-a utjecati na sljedeći VFO, pri

čemu će se morati otplatiti i kamate i glavnica;

T. budući da je Komisija 16. srpnja 2025. predstavila paket prijedloga o Uredbi o VFO-u za razdoblje 2028. – 2034. i Odluci o vlastitim sredstvima EU-a, a nakon toga i zakonodavne prijedloge o uspostavi novih programa, fondova i instrumenata EU-a;

1. naglašava da se u sljedećem VFO-u Uniji moraju osigurati potrebna financijska sredstva kako bi mogla odgovoriti na geopolitičko, gospodarsko i socijalno okruženje koje se brzo mijenja, uz istodobno ostvarivanje dugotrajnih politika i novih prioriteta; ustraje u tome da proračun EU-a mora ostati investicijski proračun kojim se može pružiti potpora građanima, regijama i poduzećima, posebno MSP-ovima, uz istodobno jačanje otpornosti, konkurentnosti i socijalne kohezije Unije;

2. poziva na to da VFO za razdoblje 2028. – 2034. iznosi 1,27 % bruto nacionalnog dohotka (BND) EU-a, dok bi servisiranje duga NGEU-a, koje odgovara dodatnom 0,11 % BND-a EU-a, trebalo isključiti iz 1,27 % i obračunati iznad gornjih granica; ponavlja da sljedeći VFO mora biti ambiciozniji jer trenutačna razina financiranja ne odgovara političkim ambicijama Unije te da se mora zaštititi od inflacijskih šokova; naglašava da je to najniža potrebna razina koja Uniji omogućuje da ispuni svoje obveze iz Ugovora, odgovori na očekivanja građana i suoči se s glavnim izazovima, uključujući povratak masovnih oružanih sukoba u susjedstvu EU-a, sigurnosne prijetnje koje se mijenjaju, vrlo zahtjevan gospodarski i društveni kontekst, manjak konkurentnosti i pogoršanje klimatske krize i krize biološke raznolikosti;

3. snažno se protivi svakom pristupu koji dovodi do fragmentacije jedinstvenog tržišta ili ponovne nacionalizacije proračuna EU-a te odlučno odbacuje svaki pomak prema Uniji „à la carte”; smatra da se pristupom Komisije koji podrazumijeva jedan plan po državi članici potkopavaju politike EU-a sadržane u Ugovorima, stvara nepotrebno tržišno natjecanje među korisnicima, ugrožava europska dimenzija potrošnje, slabi višerazinsko upravljanje, dovode u pitanje načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te smanjuje transparentnost;

4. poziva na povećanje omotnice za naslov 1. kako bi se financiranje barem zadržalo na razini trenutačnog VFO-a; stoga poziva na snažno, zasebno i odgovarajuće financiranje zajedničke poljoprivredne politike (ZPP), zajedničke ribarstvene politike, kohezijske politike, Europskog socijalnog fonda i unutarnjih poslova; u tom kontekstu ustraje u tome da se nenamjenski iznosi u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva u potpunosti dodijele tim politikama, čime bi se osigurala veća predvidljivost za krajnje primatelje; ponavlja da je potrebno zadržati horizontalni provedbeni okvir i pravila za te politike, uključujući uvjetovanost vladavine prava, kako bi se osigurala usklađenost i izbjegla fragmentacija; poziva na uspostavu regionalnih poglavlja u skladu s institucionalnim

okvirima država članica te na potpuno uključivanje regionalnih i lokalnih vlasti u osmišljavanje, provedbu, praćenje i evaluaciju programa iz naslova 1. na temelju načela podijeljenog upravljanja, višerazinskog upravljanja i partnerstva;

5. pozdravlja znatno jačanje politika uključenih u naslov 2., u skladu s dugogodišnjim pozivima Parlamenta, što predstavlja udvostručenje u usporedbi s trenutačnim razdobljem i čime će se Unija bolje pripremiti za odgovor na buduće izazove u sve nepredvidljivijem globalnom okruženju; prepoznaje potrebu za jačanjem kapaciteta Unije za djelovanje u ključnim strateškim područjima, uključujući konkurentnost, obranu i sigurnost, istraživanje i inovacije, usporednu tranziciju, infrastrukturu, zdravstvenu pripravnost i pripravnost na krize, obrazovanje i kulturu;

6. stoga poziva na odgovarajuće jačanje prioritetnih programa u okviru naslova 2., uključujući Europski fond za konkurentnost (ECF), Obzor Europa, Instrument za povezivanje Europe (CEF), Erasmus+, AgoraEU i Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu (UCPM+), uz izdvajanje sredstava za mjere povezane s programom „EU za zdravlje” i programom LIFE u okviru ECF-a;

7. pozdravlja povećanje sredstava za naslov 3. kao znak predanosti Unije jačanju svoje uloge globalnog aktera; međutim, smatra da je predložena razina financiranja i dalje nedovoljna s obzirom na razmjere globalnih izazova;

8. stoga poziva na odgovarajuće povećanje naslova 3. kojim se EU-u omogućuje da podrži buduće proširenje, odgovori na sve veće potrebe povezane s razvojem, humanitarnim krizama i izgradnjom mira, pruži potporu Ukrajini i drugim partnerima te očuva vrijednosti Unije, ljudska prava i demokraciju diljem svijeta uz istodobno jačanje multilateralizma; ustraje u tome da se humanitarna pomoć mora i dalje namjenski izdvajati te pružati putem dosljednog okvira s odgovarajućom godišnjom osnovnom vrijednošću; poziva na povećanje omotnice za prekomorske zemlje i područja, uzimajući u obzir nedavne prijetnje teritorijalnoj cjelovitosti Grenlanda i širi geopolitički kontekst;

9. naglašava da sljedeći VFO mora biti više usmjeren na financiranje europskih javnih dobara s vidljivom dodanom vrijednošću u odnosu na nacionalnu potrošnju, kao što su prekogranični projekti; podsjeća da europski građani i poduzeća zahtijevaju djelovanje EU-a; poziva na ciljano, strateško ulaganje sredstava EU-a kako bi se zadovoljile njihove potrebe u prioritetnim područjima kao što su stanovanje, energetika i sigurnost;

10. pozdravlja prijedlog Komisije o poboljšanom instrumentu fleksibilnosti i poziva na to da ga se dopuni dodatnim izvorima, uključujući nepotrošene razlike do gornje granice i vraćena sredstva iz financijskih instrumenata, ne dovodeći u pitanje sektorska pravila;

poziva na mobilizaciju namjenske pričuve solidarnosti za prirodne katastrofe iznad gornjih granica VFO-a kao krajnju mjeru za financiranje odgovora Unije na posebne potrebe unutar EU-a nakon štete prouzročene prirodnim katastrofama;

11. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što se u prijedlozima Komisije ključne političke i proračunske odluke preusmjeravaju na programe rada Komisije donesene bez sudjelovanja suzakonodavca; ustraje u tome da se sve materijalne odluke o politikama moraju utvrditi u relevantnim temeljnim aktima, uz puno poštovanje ovlasti Parlamenta kao suzakonodavca i proračunskog tijela; naglašava da pojednostavnjenje ne smije biti nauštrb transparentnosti, demokratske odgovornosti ili nadzorne uloge Parlamenta; iznimno je zabrinut zbog raširene upotrebe financiranja koje nije povezano s troškovima za znatan dio programa u okviru sljedećeg VFO-a i upozorava da bez odgovarajućih zaštitnih mjera taj pristup podrazumijeva znatne rizike i oslabljuje mogućnost revizije;

12. ističe da je poštovanje vrijednosti Unije i vladavine prava ključan preduvjet za pristup financijskim sredstvima EU-a; ustraje u važnosti neometanog i dosljednog paketa instrumenata za vrijednosti EU-a kojim se obuhvaćaju demokracija, vladavina prava i temeljna prava u cijelom proračunu EU-a; ustraje u čvrstom pristupu kako bi se osiguralo da legitimni krajnji primatelji ne budu kažnjeni za kršenja vladavine prava od strane njihovih vlada;

13. odlučno ponavlja ključnu potrebu za održivim, predvidljivim i otpornim prihodima za proračun EU-a u skladu s člankom 310. UFEU-a koji bi trebali odgovarati rashodovnoj strani i strateškim prioritetima te utvrđenim potrebama EU-a za financiranjem; ponavlja svoju snažnu predanost uvođenju novih vlastitih sredstava, ne samo za otplatu duga NGEU-a već i za financiranje snažnijih političkih ambicija Unije; pozdravlja nastojanja Komisije da utvrdi nova vlastita sredstva i predloži određene prilagodbe tradicionalnih vlastitih sredstava; podržava pristup koji uključuje širi paket sredstava koji je predložila Komisija i poziva Vijeće da odblokira zastoj pregovora koji traje od 2020. o paketu novih istinskih vlastitih sredstava kako bi se dosegao prihod od najmanje 60 milijardi EUR godišnje; ističe važnost prijedloga Komisije o novoj vrsti kriznog mehanizma kojim bi se Uniji omogućilo da brzo odgovori na neočekivan razvoj događaja; naglašava da će Parlament isključivo odobriti dugoročni proračun, uključujući prihodovnu stranu, koji je prilagođen potrebama Unije u svijetu koji se mijenja;

14. smatra da stajališta iznesena u ovom Privremenom izvješću predstavljaju mandat Parlamenta za pregovore o VFO-u i da ih Vijeće treba uzeti u obzir u skladu s člankom 312. stavkom 5. UFEU-a kako bi dobilo suglasnost Parlamenta; spreman je konstruktivno surađivati i voditi konstruktivne pregovore s Vijećem kako bi se izradio dugoročni proračun koji odgovara potrebama Unije; poziva na brzo postizanje dogovora među institucijama do kraja 2026. kako bi se

brzo donio VFO i kako bi se omogućila provedba programa potrošnje počevši od 1. siječnja 2028.;

Pitanja koja se odnose na VFO

15. zahtijeva da Europski parlament bude uključen u sve faze procesa povezanog s VFO-om, kako je propisano Ugovorima, točnije člankom 312. stavkom 5. UFEU-a; smatra da Vijeće mora uzeti u obzir ovdje izneseno stajalište Parlamenta kako bi dobilo suglasnost Parlamenta u skladu s člankom 312. UFEU-a;

Ukupni razmjer

16. ponavlja stajalište da se, u svijetu koji se brzo mijenja, u kojem ljudi s pravom očekuju više od Unije i u kojem se Unija suočava sa sve većim brojem kriza i globalnih izazova, u sljedećem VFO-u mora osigurati više sredstava nego u razdoblju 2021. – 2027. i napustiti uobičajeno restriktivna, samonametnuta granica od 1 % BND-a EU-a; žali zbog toga što se Komisija, umjesto da predstavi doista ambiciozan prijedlog, skriva iza ukupnog iznosa od 2 bilijuna EUR u tekućim cijenama, koji u stvarnosti iznosi samo 1,763 bilijuna EUR u stalnim cijenama za 2025., što je 1,26 % BND-a EU-a, od čega 0,11 % otpada na otplate duga u okviru NGEU-a; žali zbog toga što to donosi tek simbolično povećanje za programe EU-a od manje od 0,01 postotnog boda BND-a EU-a, što u realnim vrijednostima zapravo znači zamrzavanje proračuna; ističe da će se postupnim privođenjem kraju primjene Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) još više smanjiti ukupna kupovna moć Unije; smatra da ta predložena razina neće omogućiti Uniji da ispuni svoje obveze sadržane u Ugovorima niti da odgovori na znatne geopolitičke izazove koji su pred njom, uključujući klimatsku krizu i krizu biološke raznolikosti koje se najbolje mogu riješiti na razini Unije, kao i krizu troškova života;

17. poziva na to da VFO za razdoblje 2028. – 2034. bude na razini od 1,27 % BND-a EU-a, ne računajući otplate u okviru NGEU-a; smatra da bi servisiranje duga u okviru NGEU-a trebalo tretirati odvojeno od odobrenih sredstava za programe EU-a u okviru buduće strukture VFO-a, čime bi ukupni iznos iznosio 1,38 % BND-a EU-a; naglašava da je ta razina apsolutni minimum koji Uniji omogućuje da ispuni svoje obveze, odgovori na geopolitičke izazove i ostvari svoje strateške ciljeve;

18. žali zbog toga što otplata NGEU-a, kako ju je predstavila Komisija, uključuje godišnje obroke u okviru gornjih granica VFO-a od 2028. nadalje; naglašava da se planom otplate mora osigurati da servisiranje duga NGEU-a ne istiskuje ključnu potrošnju EU-a niti ugrožava sposobnost Unije da se suoči s budućim krizama; stoga podsjeća na svoje dugogodišnje stajalište da bi se odobrena sredstva povezana s otplatom NGEU-a trebala obračunavati iznad gornjih granica;

19. snažno podupire predloženu metodu tehničke prilagodbe kojom se uzima u obzir stvarna inflacija, koja je ključna za zaštitu kupovne moći proračuna EU-a u razdobljima inflacijskih šokova; ozdravlja taj mehanizam, koji je ključan za zaštitu programa EU-a kako građani ne bi bili pogođeni inflacijom;

20. u tom kontekstu poziva da se za programe i politike EU-a osigura razina financiranja kako je navedeno u prilozima I. i II. ovoj Rezoluciji; poziva na odgovarajuću prilagodbu relevantnih gornjih granica za preuzimanje obveza i plaćanja;

Naslov 1.

21. prima na znanje da su naslovu 1. „Europski socijalni model i kvaliteta života” dodijeljene 797,2 milijarde EUR u cijenama iz 2025., nakon isključivanja iznosa osiguranog za otplatu duga u okviru NGEU-a, odnosno 45 % ukupnog iznosa VFO-a za razdoblje 2028. – 2034.; izražava duboku zabrinutost zbog toga što je to smanjenje u odnosu na 810,1 milijarde EUR koliko je dodijeljeno u sklopu VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., što je činilo 65 % ukupnog iznosa; smatra da je takvo znatno smanjenje neprihvatljivo s obzirom na ključnu važnost očuvanja dobro uhodanih politika Unije;

22. žali zbog toga što predložena Uredba o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva (COM(2025)0558), kojom se različite politike objedinjavaju u jedan plan za svaku državu članicu, uzrokuje znatnu nesigurnost u pogledu predvidljivosti financiranja za krajnje primatelje, stvara nepotrebnu konkurenciju za financijska sredstva među korisnicima i politikama te politizira raspodjelu sredstava EU-a, čime se stvara rizik od povećane složenosti i kompromisa u pogledu prioriteta; ustraje u tome da se pristupom „jedan plan po državi članici” implicitno narušavaju europska dimenzija proračuna EU-a i ciljevi zajedničkih politika EU-a, dovodi do pretjerane centralizacije kojom se ugrožavaju načela solidarnosti i proporcionalnosti, isključuje regionalne i lokalne vlasti i relevantne dionike iz svrsishodne uloge u oblikovanju prioriteta te se potkopava višerazinsko upravljanje i teritorijalna dimenzija potrošnje; smatra da bi se nenamjenski iznosi u okviru planova za nacionalna i regionalna partnerstva trebali u potpunosti dodijeliti kako bi se krajnjim korisnicima omogućila predvidljivost; dodatno upozorava da bi znatno smanjenje financijskih sredstava za naslov 1. također moglo ugroziti politike EU-a sadržane u Ugovorima i ciljeve Unije u pogledu jačanja njezine ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije, zaštite njezinih demokratskih procesa, vladavine prava i socijalnih prava te jamčenja sigurnosti opskrbe hranom i primjerenog životnog standarda za poljoprivrednike i ribare, kao i u pogledu zaštite okoliša i biološke raznolikosti; ponavlja da je potrebno izbjeći fragmentaciju i zadržati horizontalni provedbeni okvir, uključujući sveobuhvatna pravila i načela kao što su poštovanje vladavine prava i temeljnih prava, koji bi se trebao ujednačeno primjenjivati u svim politikama obuhvaćenima planovima za nacionalna i regionalna partnerstva, uz

istodobno osiguravanje koherentnih i dosljednih provedbenih odredbi;

23. naglašava da je nužno zadržati europsku dimenziju proračuna EU-a kao temeljni instrument za postizanje zajedničkih ciljeva, izražavanje solidarnosti Unije i osiguravanje europskih javnih dobara; naglašava da proračun EU-a mora ostati financijska okosnica kojom se podupire produbljivanje integracije Unije, izbjegavajući pritom fragmentaciju ili ponovnu nacionalizaciju ključnih politika Unije, promičući teritorijalnu, gospodarsku i socijalnu koheziju u svim regijama EU-a, među ostalim rješavanjem trajnih strukturnih ograničenja koja utječu na periferne, otočne i najudaljenije regije, te osiguravajući pošteno tržišno natjecanje i jednake mogućnosti za sva područja u svim državama članicama, pri čemu nitko i nijedna regija ne smiju biti zapostavljeni; nadalje, smatra da bi proračun EU-a trebao doprinijeti rješavanju krize troškova života i sve većih nejednakosti, kao i postizanju ciljeva EU-a u području klime i biološke raznolikosti ulaganjima u relevantna ključna područja;

24. odbacuje svaki pokušaj da Europa postane projekt „à la carte”, u kojem bi različiti stupnjevi uključenosti i kombinacija politika koje imaju različite ciljeve, vremenske okvire i logiku provedbe doveli u pitanje jedinstvo i usklađenost politika i programa EU-a; duboko je zabrinut zbog toga što jedinstveni instrument s višeslojnim ciljevima, zaštitnim mjerama i zahtjevima za izvješćivanje može povećati složenost, oslabiti odgovornost i ugroziti djelotvornu provedbu; upozorava da bi se takvim pristupom u sklopu kojeg države članice odlučuju o konkretnoj dodjeli sredstava EU-a fragmentiralo jedinstveno tržište, stvorile nepoštene konkurentske prednosti te narušilo načelo solidarnosti na kojem se temelji europska integracija i uzlazna konvergencija;

25. poziva na zasebno, dostatno i jasno namjensko financiranje ZPP-a, zajedničke ribarstvene politike, kohezijske politike i Europskog socijalnog fonda kako bi se poboljšala dugoročna teritorijalna otpornost, socijalna kohezija i povjerenje u europski projekt, kao i uzlazna konvergencija;

26. žali zbog predloženog smanjenja sredstava za ZPP nakon 2027.; poziva na to da se namjenski i snažan proračun za ZPP u sljedećem VFO-u izdvoji u iznosu od 433,01 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara iznosu od 385,12 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) kako bi se zajamčila sigurnost opskrbe hranom i neovisnost u opskrbi hranom, konkurentnost i primjeren životni standard poljoprivrednika te kako bi im se omogućio prelazak na održivije prakse, uključujući održivo upravljanje zemljištem i vodama; poziva na ojačanu, odgovornu i prilagodljiviju Sigurnosnu mrežu za jedinstvo u okviru horizontalnog okvira planova za nacionalna i regionalna partnerstva; naglašava potrebu za potpunim očuvanjem cjelovitosti unutarnjeg tržišta i osiguravanjem jednakih uvjeta za poljoprivrednike u različitim državama članicama; poziva na

nastavak i jačanje mjera kojima se jamči održivost ruralnih područja, među ostalim putem inicijative LEADER i lokalnog razvoja pod vodstvom zajednice; naglašava da rješavanje klimatskih, okolišnih i drugih izazova te problema gubitka biološke raznolikosti koji utječu na ruralna područja, poljoprivredni sektor i sigurnost opskrbe hranom doprinosi gospodarskoj održivosti i konkurentnosti tog sektora i ruralnih područja te dugoročnoj stabilnosti poljoprivredne proizvodnje; naglašava potrebu za podupiranjem prilagođenih ulaganja, uključujući ona kojima se potiče socijalna uključenost i koja poljoprivredu čine privlačnijom mladima, ženama i novim poljoprivrednicima;

27. izražava žaljenje zbog znatnog smanjenja proračuna i raspršivanja financijskih sredstava za ribarstvo na nekoliko proračunskih naslova; poziva na to da se zajamči da namjenska sredstva za ribarstvo i akvakulturu u VFO-u iznose najmanje 7,29 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 6,50 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) kako bi se odgovorilo na izazove tih sektora; nadalje ističe da bi dodatno financiranje vanjske dimenzije ribarstva u okviru naslova 3. trebalo iznositi 1,69 milijardi EUR u tekućim cijenama (1,50 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.), među ostalim za sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu i regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom; ponavlja da zajednička ribarstvena politika doprinosi stabilnim prihodima i dugoročnim izgledima za budućnost ribara te se njome štite održivi morski ekosustavi na kojima se temelji konkurentnost tog sektora; poziva na to da se posebna pozornost obrati ribarskoj floti EU-a kako bi se poboljšala sigurnost i zaštita, među ostalim suzbijanjem nezakonitog ribolova i poboljšanjem radnih uvjeta, energetske učinkovitosti i održivosti te omogućavanjem modernizacije flote Unije i generacijske obnove; nadalje, poziva na to da se u sljedećem VFO-u za politike Unije povezane s oceanima, uključujući Europski pakt o oceanima, osigura namjensko i vidljivo financiranje koje nadilazi financiranje ribarstva;

28. podsjeća da je kohezijska politika pravno utvrđen prioritet Unije utemeljen na Ugovorima; naglašava da kohezijska politika mora i dalje djelovati kao glavni instrument Unije za teritorijalna ulaganja i kao stup modela rasta EU-a, koji se temelji na stvarnom uključivanju regionalnih i lokalnih vlasti njihovim potpunim sudjelovanjem u pripremi, provedbi, praćenju i evaluaciji nacionalnih planova te prilagodbi ulaganja njihovim potrebama i koji se provodi u skladu s modelom koji se temelji na načelu partnerstva, uz sudjelovanje gospodarskih aktera i aktera civilnog društva, te višerazinskog upravljanja s ukupnim proračunom od 306,93 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 274,34 milijardi EUR u stalnim cijenama iz 2025.) za strukturne i investicijske fondove;

29. poziva na to da kohezijska politika ostane zasebna politika s namjenskim i snažnim proračunom izdvojenim u sljedećem VFO-u u ukupnom iznosu od 248,37 milijardi EUR u tekućim cijenama (što

odgovara 222,00 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za Europski fond za regionalni razvoj (EFRR), 46,99 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 42,00 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za Kohezijski fond i 11,57 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 10,34 milijarde EUR u stalnim cijenama za 2025.) za Interreg; naglašava da je dodjela tog iznosa za kohezijsku politiku nužan uvjet ne samo za osiguravanje financiranja dugoročnih kohezijskih ciljeva i poticanje konvergencije, već i za financiranje novih ciljeva i prioriteta u okviru te politike;

30. žali zbog toga što Komisija pri predlaganju Uredbe o planovima za nacionalna i regionalna partnerstva nije riješila nedostatke Mehanizma za oporavak i otpornost, koje je utvrdio i Europski revizorski sud, te poziva na pristup podijeljenog upravljanja u kojem lokalne i regionalne vlasti preuzimaju odgovornost za osmišljavanje, programiranje, provedbu i praćenje mjera;

31. poziva na uspostavu regionalnih poglavlja u skladu s institucionalnim okvirima država članica; poziva na potpunu uključenost regionalnih i lokalnih vlasti u osmišljavanje, praćenje i izvršavanje fondova, na temelju trenutačnog shvaćanja podijeljenog upravljanja, višerazinskog upravljanja i načela partnerstva; naglašava potrebu za jasno definiranim resursima, pravilima partnerstva i snažnim teritorijalnim fokusom, pri čemu regije djeluju kao upravljačka tijela, među ostalim izravnim pregovorima s Komisijom o definiranju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti i njihovoj provedbi, kao i izravnijim pristupom regionalnih i lokalnih vlasti financijskim sredstvima EU-a;

32. naglašava potrebu da se predvidi odgovarajuća potpora za odgovor Unije na demografske izazove; poziva na to da se u okviru relevantnih programa osiguraju odgovarajuća sredstva za mjere kojima se doprinosi suočavanju s takvim izazovima, posebno za regije i područja u nepovoljnom položaju pogođena regionalnim razlikama i starenjem stanovništva, uz potpuno poštovanje nadležnosti Unije i načela supsidijarnosti;

33. podsjeća na jedinstvene izazove s kojima se suočavaju otočna, prekogranična i planinska područja u EU-u i poziva na prilagođena rješenja za te potrebe; poziva Komisiju i države članice da osiguraju da se njihova različita geografska ograničenja i gospodarske okolnosti na odgovarajući način uzmu u obzir pri izradi i provedbi planova za nacionalno i regionalno partnerstvo, kao i u provedbi regionalnih poglavlja;

34. konstatira da će se za financijsko programiranje Instrumenta EU-a, kojim se omogućuje dodatna fleksibilnost za politike koje obuhvaća i koje su u potpunosti u nadležnosti proračunskog tijela, iskoristiti znatna financijska sredstva koja su mu dodijeljena za suočavanje s nepredviđenim krizama;

35. prima na znanje uvođenje programa Catalyst Europe u prijedlog

Komisije, kojim bi se moglo mobilizirati do 150 milijardi EUR cjenovno pristupačnih zajmova koje podupire EU kako bi se državama članicama omogućilo da poduzmu strateška ulaganja izvan dodijeljenih nacionalnih omotnica; smatra da taj mehanizam predstavlja važan korak prema rješavanju investicijskog jaza u području dekarbonizacije, digitalizacije i gospodarske otpornosti; naglašava da bi program Catalyst Europe bio dostupan svim državama članicama, čime se doprinosi gospodarskoj i socijalnoj koheziji, kao i europskoj konkurentnosti;

36. smatra da se, kako bi se osigurala potpuna i učinkovita primjena članka 349. UFEU-a, mora uspostaviti posebno financiranje za najudaljenije regije u okviru VFO-a za razdoblje 2028. – 2034.; stoga poziva na program POSEI s odvojenim dostatnim financijskim sredstvima za posebne mjere, među ostalim za akvakulturu i ribarstvo, koje imaju ključnu ulogu u sigurnosti opskrbe hranom, zapošljavanju i lokalnom razvoju;

37. naglašava da bi VFO za razdoblje 2028. – 2034. trebao imati ključnu ulogu u smanjenju nejednakosti, siromaštva i socijalne isključenosti podupiranjem provedbe europskog stupa socijalnih prava, njegova akcijskog plana i glavnih ciljeva; duboko je zabrinut zbog toga što se dostupnost i cjenovna pristupačnost pristojnog stanovanja u Europi smanjuju alarmantnom brzinom u kontekstu smanjenja ukupnih ulaganja u ponudu stambenih nekretnina u brojnim državama članicama, pri čemu je javno i privatno financiranje i dalje ispod razine potrebne za zadovoljavanje potražnje; poziva na strateško, odgovorno i učinkovito pokretanje ulaganja u dostojanstveno, održivo i cjenovno pristupačno stanovanje upotrebom fondova EU-a, među ostalim mjerama u okviru EFRR-a, te upotrebom zajmova iz programa Catalyst Europe i ciljanih ulaganja u okviru ECF-a, kao i nacionalnih odjeljaka programa InvestEU, čime bi se omogućila veća stambena ulaganja u cilju provedbe europskog plana za cjenovno pristupačno stanovanje;

38. poziva na to da Europski socijalni fond plus (ESF+) ostane samostalan i zaseban program s namjenskom financijskom omotnicom u iznosu od 124,19 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 110,73 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za promicanje uzlazne socijalne konvergencije, kvalitetnog zapošljavanja i jednakih mogućnosti; naglašava da je ESF i dalje ključni financijski instrument za ulaganje u obrazovanje, zapošljavanje i razvoj vještina, poticanje ravnopravnosti i pružanje skrbi osobama u ranjivom položaju i onima kojima je pomoć najpotrebnija u našim društvima, čime se ispunjavaju ciljevi akcijskog plana za provedbu europskog stupa socijalnih prava; duboko žali zbog uske socijalne dimenzije predložene uredbe; poziva na jamčenje jasnoće i predvidljivosti za krajnje korisnike i odgovorna upravljačka tijela;

39. naglašava da se VFO-om mora poduprijeti potpuna i brza provedba

Pakta EU-a o migracijama i azilu kako bi se osigurali odgovarajući uvjeti prihvata, brzi i učinkoviti postupci azila, integracija te postupci vraćanja i ponovnog prihvata, uz potpuno poštovanje međunarodnog prava o ljudskim pravima; ustraje u tome da se u sljedećem VFO-u moraju osigurati potrebna sredstva za odgovarajuće rješavanje glavnih izazova Unije u području azila, migracija, integracije, upravljanja granicama i unutarnje sigurnosti i učinkovite zaštite vanjskih granica EU-a, uključujući graničnu infrastrukturu, kao i fizičke, elektroničke i obavještajne mjere, kada je to potrebno; smatra da prijedlog Komisije ne odgovara na odgovarajući način tim zahtjevima i poziva na povećanje iznosa za politike azila i migracija, upravljanje granicama i sigurnost na 40,04 milijardi EUR u tekućim cijenama (34,00 milijardi EUR u stalnim cijenama); poziva na proširenje izravnih tokova financiranja u okviru Instrumenta EU-a za lokalne i regionalne vlasti, nadovezujući se na model trenutačnog tematskog instrumenta Fonda za azil i migracije;

40. uviđa da se sve istočne pogranične regije EU-a suočavaju s povećanim gospodarskim, socijalnim i sigurnosnim izazovima zbog ruske ratne agresije na Ukrajinu i drugim geopolitičkim prijetnjama, uključujući hibridne prijetnje; naglašava potrebu za sveobuhvatnom potporom VFO-a kako bi se ojačala njihova obrana, pripravnost, otpornost i sigurnost, kao i njihov gospodarski, socijalni i teritorijalni razvoj; stoga poziva na sveobuhvatan odgovor u svim programima EU-a i kontinuiranu potporu na razini EU-a, uključujući financijsku pomoć u okviru nacionalnih planova;

Naslov 2.:

41. pozdravlja znatno povećanje sredstava za naslov 2. „Konkurentnost, blagostanje i sigurnost”, za koji su u VFO-u za razdoblje 2028. – 2034. dodijeljene 522,2 milijarde EUR u cijenama iz 2025., odnosno 30 % ukupnog iznosa VFO-a u usporedbi s 224,8 milijardi EUR odnosno 17 % u tekućem razdoblju; konstatira da to više nego udvostručenje resursa odražava predanost Unije istraživanju, inovacijama, strateškoj autonomiji, strateškim industrijskim sektorima i infrastrukturama, otpornosti vodoopskrbe, novim tehnologijama, biotehnologiji, zelenoj i digitalnoj tranziciji, kritičnim sirovinama, energetskoj sigurnosti, svemiru, obrani, prometu i vojnoj mobilnosti, kreativnim industrijama, obrazovanju, kulturi, demokraciji i temeljnim pravima, gospodarskoj i socijalnoj otpornosti, tehnološkoj suverenosti i potpori MSP-ovima, start-up i scale-up poduzećima; potvrđuje da je to znatno povećanje odgovor na dugogodišnje pozive Parlamenta na veća ulaganja u ta područja i naglašava da bi se ono trebalo provoditi na način kojim se osigurava strateška usklađenost i maksimalno povećava dodana vrijednost EU-a;

42. naglašava da bi Fond za konkurentnost trebao biti ciljani instrument financiranja za popunjavanje manjka financijskih sredstava u trenutačnom VFO-u; ističe ključnu ulogu ECF-a u jačanju

konkurentnosti Unije kao sposobnosti poduzeća Unije da se natječu na globalnim tržištima, jačanju njezine gospodarske i industrijske suverenosti, dugoročne produktivnosti, strateške autonomije i otpornosti, uključujući pristup kritičnim sirovinama, te u postizanju dvostruke tranzicije; u tom pogledu poziva na proračun od 264,35 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 234,00 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za ECF; ustraje u tome da se objedinjavanjem programa ne smije smanjiti transparentnost ili ograničiti mogućnosti Parlamenta da osigura odgovarajuća financijska sredstva za specifične ciljeve javnih politika; ustraje u tome da, unatoč objedinjavanju programa, proračunske linije moraju ostati dovoljno detaljne da omogućuju konstruktivan parlamentarni nadzor i očuvaju vidljivost financiranja za pojedinačne prioritete; smatra da je važno osigurati da se ECF, uključujući mjere programa LIFE, provodi transparentnim mehanizmima upravljanja kojima se omogućuje praćenje ukupne potrošnje, ciljeva i rezultata te izbjegava nepotrebna fragmentacija; podsjeća na svoje stajalište da konkurentnost mora poticati gospodarski rast i promicati kvalitetna, stabilna i dobro plaćena radna mjesta, kako je istaknuto u izvješćima Draghi i Letta, i da je dobro osposobljena radna snaga ključna za europsko gospodarstvo otporno na buduće promjene te je stoga potrebno financiranje prekvalifikacije i usavršavanja radne snage, među ostalim u sektorima koji se suočavaju sa znatnim promjenama;

43. konstatira da se ne može samo proračunom EU-a premostiti investicijski jaz te da je stoga potrebno maksimalno povećati sinergije između javnih i privatnih ulaganja, upotrijebiti smanjenje rizika, financijske instrumente i proračunska jamstva kao snažne i učinkovite alate za postizanje ciljeva i politika EU-a te pojednostavniti i uskladiti strukturu ulaganja EU-a; izričito ustraje u tome da je potrebno imati instrument InvestEU koji je veći od trenutačnog programa i dostupan od samog početka te da bi se proračunom trebali osigurati fleksibilniji i pristupačniji nacionalni dijelovi programa InvestEU, posebno za MSP-ove, te poziva na uspostavu snažnih financijskih instrumenata na razini EU-a i mehanizama za podjelu rizika u okviru ECF-a kojima se može osigurati stabilan tok ulaganja i privući privatni kapital;

44. podsjeća na važnost podupiranju MSP-ova jer su oni okosnica europskog gospodarstva, izrazito su usmjereni na konkretno područje i glavni su pokretača rasta diljem Unije; naglašava važnost odgovarajuće razine ulaganja u MSP-ove; naglašava da bi se proračunom EU-a MSP-ovima trebao omogućiti brži pristup financiranju, premostiti inovacijski i investicijski jaz u odnosu na globalne konkurente te doprinijeti održivom rastu, otvaranju radnih mjesta i strateškoj autonomiji;

45. ističe da su zelena i digitalna tranzicija neodvojivo povezane s dugoročnim blagostanjem, dobrobiti, održivošću, rastom i konkurentnošću Europe; naglašava da će konačni uspjeh usporedne

tranzicije uvelike ovisiti o tome je li ona pravedna i uključiva za radnike, regije i poduzeća te doprinosi li socijalnoj pravdi za sve, s posebnim naglaskom na najranjivijim skupinama, kako bi se osiguralo da nitko ne bude zapostavljen; stoga odlučno ponavlja da se VFO-om za razdoblje 2028. – 2034. mora nastaviti podupirati usporedna tranzicija; žali zbog toga što prijedlog VFO-a za razdoblje 2028. – 2034. ne uključuje zaseban instrument i u tom pogledu poziva na odgovarajuća sredstva u sljedećem VFO-u kako bi se ipak poduprla pravedna tranzicija; osim toga, ističe potrebu za sinergijama i komplementarnošću između fondova kohezijske politike i ECF-a;

46. naglašava potrebu za jačanjem europske industrijske i tehnološke obrambene baze; podsjeća da obrambena industrijska politika mora biti otvorena i poticati tržišno natjecanje te da su tehnologije s dvojnom namjenom, vojna mobilnost i kritična infrastruktura stupovi geopolitičkih projekcija Unije i europskog odvraćanja; poziva na jasno prepoznatljiva i primjereno financirana dodijeljena sredstva povezana s obranom; poziva na to da sva ulaganja relevantna za obranu, među ostalim u okviru nacionalnih i regionalnih partnerskih planova, budu u skladu s dosljednim kriterijima prihvatljivosti, uključujući zahtjeve koji se odnose na jasnu europsku dodanu vrijednost i koji su usklađeni s načelima davanja prednosti europskim proizvodima, interoperabilnosti, sigurnosti opskrbe i industrijske otpornosti;

47. konstatira da predloženi proračun za Obzor Europa još uvijek nije dovoljan za doprinos Unije postizanju cilja potrošnje od 3 % za istraživanje i razvoj te poziva na povećanje proračuna za Obzor Europa na najmanje 200 milijardi u tekućim cijenama (što odgovara 177,01 milijardi EUR 2025. u stalnim cijenama); naglašava da povećana ulaganja u istraživanje i inovacije EU-a, uključujući mnogo veća privatna ulaganja, odražavaju egzistencijalnu potrebu Unije da premosti inovacijski jaz u odnosu na naše globalne konkurente i time vrati održivi rast i konkurentnost u Europu jer je to i dalje temelj našeg blagostanja i ključno za održavanje našeg socijalnog modela; podsjeća da potrošnja EU-a na istraživanje i razvoj ne može zamijeniti održiva nacionalna javna ulaganja u istraživanje i razvoj; naglašava da suradničko istraživanje, otvoreno tržišno natjecanje te znanstvena i tehnološka izvrsnost moraju ostati u središtu okvirnog programa te pozdravlja odluku Komisije da nastavi pružati namjensku potporu mjerama proširenja i tranzicijskim zemljama kako bi se poboljšala geografska ravnoteža; ističe da bi Okvirni program, uključujući njegove mjere širenja, prvenstveno trebao biti usmjeren na poticanje izvrsnosti u istraživanju i inovacijama u cijeloj Uniji te na potpuno oslobađanje potencijala europskih talenata;

48. podsjeća na važnost Instrumenta za povezivanje Europe kao ključnog alata za rješavanje problema „veza koje nedostaju” u europskom energetskom i prometnom sektoru te njegov doprinos poticanju gospodarskog rasta, otvaranju radnih mjesta i konkurentnosti u EU-

u; konstatira da su prelazak na čistu energiju i prekogranična strukturna ulaganja za poboljšanje energetske sigurnosti i kritične energetske infrastrukture u Europi neophodni i preduvjet za osiguravanje sigurne i cjenovno pristupačne opskrbe energijom u cijeloj Uniji; podsjeća na ključnu važnost i dodanu vrijednost ulaganja EU-a u razvoj infrastrukture za čistu energiju i ubrzavanje modernizacije mreže i prekogranične međupovezanosti, među ostalim za obnovljive izvore energije; pozdravlja iznimno nužno povećanje sredstava za promet i vojnu mobilnost u okviru Instrumenta za povezivanje Europe; napominje da financiranje prometne infrastrukture, kao i rješenja za dekarbonizaciju i digitalizaciju, sada ovisi o bliskoj sinkronizaciji između CEF-a, ECF-a i NRPP-a; poziva na dodjelu sredstava iz Instrumenta za povezivanje Europe u iznosu od 91,29 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 81 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) kako bi se na odgovarajući način pružila potpora energiji, prometu i vojnoj mobilnosti;

49. naglašava da program LIFE ima središnju ulogu u uključivanju ciljeva i obveza EU-a u području okoliša; stoga smatra da bi se mjere koje se trenutačno podupiru u okviru programa LIFE, kao što su ciljana, dugoročna i visokokvalitetna potpora očuvanju prirode, obnovi bioraznolikosti, prilagodbi klimatskim promjenama, sprečavanju onečišćenja i upravljanju okolišem, trebale nastaviti na jasan način, s namjenskim financiranjem u iznosu od 3,39 milijardi EUR u tekućim cijenama (3 milijarde EUR u stalnim cijenama za 2025.) u okviru ECF-a kako bi se osigurala predvidljivost, stabilnost i kontinuitet financiranja, među ostalim za lokalne i regionalne vlasti, te kako bi provedba na terenu ostala učinkovita i vidljiva korisnicima i građanima; osim toga, naglašava da bi se Instrumentom EU-a također trebale provoditi mjere povezane s programom LIFE kako bi se postigla trenutačna razina financiranja programa LIFE;

50. naglašava da je zdravlje europskih građana i dalje prioritet; ističe da su zdravo stanovništvo i snažan zdravstveni sektor temeljni pokretači konkurentnosti, gospodarske otpornosti i dobrobiti Europe; naglašava da su održiva i predvidljiva ulaganja u zdravstvo ključna za jačanje otpornosti zdravstvenih sustava, podupiranje i zadržavanje kvalificirane medicinske radne snage, smanjenje nejednakosti u pristupu skrbi u državama članicama i osiguravanje pripravnosti Unije za buduće zdravstvene krize. izražava duboku zabrinutost zbog slabljenja programa „EU za zdravlje”, čime se većina mjera zdravstvene politike, prevencije i jačanja zdravstvenog sustava premješta u ECF; stoga poziva na to da se u okviru ECF-a za posebne prioritete programa „EU za zdravlje” izdvoji 10,05 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 8,90 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.);

51. ponavlja da bi primjerena sredstva trebala biti namijenjena borbi protiv rodno uvjetovanog nasilja i podupiranju usluga u području spolnog i reproduktivnog zdravlja, organizacija za prava žena te

inicijativama i tijelima EU-a koji promiču istinsku ravnopravnost među ljudima, bez obzira na spol, dob, seksualnu orijentaciju ili rasu; u tom pogledu ističe komunikaciju Komisije[6] nakon Rezolucije Parlamenta iz prosinca 2025.[7] o europskoj građanskoj inicijativi „My Voice, My Choice”;

52. prima na znanje prijedlog o premještanju pripravnosti i odgovora na zdravstvene krize s trenutačnog programa „EU za zdravlje” na općenitije kapacitete EU-a za odgovor na krize, dopunjen novim međusektorskim funkcijama koordinacije kriza i mjerama povezanima s civilno-vojnom suradnjom kojima se stvara integrirana i otporna europska civilna zaštita; ističe ulogu EU-a kao središta za koordinaciju i poboljšanje pripravnosti i kapaciteta država članica za hitan odgovor na hitne situacije širokih razmjera s velikim učinkom te ponavlja svoj poziv da se osiguraju odgovarajuća financijska sredstva za pripravnost i brz odgovor na krizu, uz jamstvo da Mehanizam Unije za civilnu zaštitu+ ostane primarni okvir na razini EU-a za odgovor na krize opće namjene; poziva na proračun od 12.42 milijardi EUR za Mehanizam Unije za civilnu zaštitu+ u tekućim cijenama (što odgovara 11 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.);

53. ponavlja da Erasmus+, kao jedan od vodećih programa Unije, ima središnju ulogu u promicanju europskih vrijednosti, prekogranične suradnje i angažmana mladih te podsjeća da je u kontekstu izvješća Marija Draghija i Enrica Lette jačanje ljudskog kapitala, mobilnosti radne snage i vještina, među ostalim putem sveučilišnih razmjena i razmjena naučnika, utvrđeno kao ključna sastavnica europske konkurentnosti i otpornosti; poziva na proračun od 47.39 milijardi EUR u tekućim cijenama za Erasmus+ (što odgovara 42 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za ECF;

54. naglašava da je ulaganje u demokratsku otpornost i kulturnu vitalnost sastavni dio strateške autonomije Unije; u tom kontekstu pozdravlja prijedlog novog programa AgoraEU, prepoznajući njegovo prošireno područje primjene i jedinstvenu europsku dodanu vrijednost kao jedini program Unije posvećen kulturnim i kreativnim sektorima te medijskom pluralizmu, kao i podupiranju demokratske participacije i promicanju europskih vrijednosti; poziva na proračun od 10,72 milijardi EUR u tekućim cijenama za program AgoraEU (što odgovara 9,5 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.) za ECF;

55. poziva na proračun u iznosu od 0,89 milijardi EUR u trenutačnim cijenama (što odgovara 0,79 milijardi EUR u tekućim cijenama za 2025.) za program Pravosuđe, što uključuje potporu digitalizaciji pravosudne suradnje i pristupa pravosuđu, uvođenje novih prekograničnih instrumenata i nove inicijative za smanjenje

---

6 SL C, C/2026/1383, 4.3.2026., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1383/oj.

7 Usvojeni tekstovi, P10_TA(2025)0338.

prekogranične pravne rascjepkanosti, uključujući internetski kriminal i govor mržnje;

Naslov 3.:

56. prima na znanje da je u VFO-u za razdoblje 2028. – 2034. naslovu 3. „Globalna Europa” dodijeljeno 190 milijardi EUR u cijenama iz 2025., što je znatno povećanje u odnosu na 121,5 milijardi EUR u trenutačnom razdoblju, dok udio u ukupnom iznosu VFO-a ostaje na 10 %; smatra da je nužno povećanje od 68,5 milijarda eura apsolutno ključni korak jer je to pokazatelj predanosti Unije jačanju njezine uloge globalnog aktera i pouzdanog partnera u sve složenijem geopolitičkom okruženju; međutim, izražava zabrinutost zbog toga što je ta razina financiranja i dalje nedostatna za financiranje pretpristupne pomoći i vanjskog djelovanja s obzirom na razmjere globalnih izazova, uključujući sve veće razvojne potrebe i nejednakosti, humanitarne krize, dosad nezabilježen broj kriza, sukoba i općenite nestabilnosti, dekarbonizaciju, globalno zdravlje te nužnu podršku Ukrajini i drugim partnerima; stoga smatra nužnim povećati proračunska sredstva za instrument Globalna Europa na 225 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 198,63 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.);

57. žali zbog nedostatka tematskih ciljeva koji obuhvaćaju ključna područja, što bi suzakonodavcima omogućilo da utvrde strateške prioritete; naglašava potrebu za uključivanjem partnera iz civilnog društva, kao i lokalnih i regionalnih aktera; naglašava da su ta povećana dodijeljena sredstva ključna za osiguranje Unije kao vjerodostojnog globalnog aktera; poziva na osiguravanje potrebnih sredstava za potporu procesima proširenja i pristupanja, kao za poticanje i očuvanje vrijednosti i interesa Unije širom svijeta, među ostalim putem uzajamno korisnih partnerstava; naglašava da se predvidljivim i odgovarajućim financiranjem podupiru stabilnost, otpornost i održivi razvoj te doprinosi suzbijanju temeljnih uzroka migracija poticanjem gospodarskih prilika, kvalitetnog obrazovanja i strukovnog osposobljavanja te otvaranja radnih mjesta u partnerskim zemljama, čime se jača dugoročna sigurnost; poziva na pregovore o odredbama u okviru relevantnog zakonodavnog postupka kako bi se osiguralo da se pri provedbi sredstava EU-a u okviru instrumenta Globalna Europa ne zanemaruju stalna kršenja ljudskih prava u partnerskim zemljama te podsjeća na načela čovječnosti, nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti za humanitarnu i razvojnu pomoć;

58. upozorava da bi objedinjavanje programa moglo i u ovom slučaju dovesti do slabljenja parlamentarnog nadzora i uključenosti te smanjenja vidljivosti financiranja za specifične prioritete, kao što se dogodilo s Instrumentom za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju (NDICI) – Globalna Europa; poziva na jasne i smislene mehanizme odgovornosti i izvješćivanja u okviru Globalne Europe; ustraje u tome da stupovi, kao i tematski programi, zemlje i

instrumenti unutar njih, uključujući pretpristupne fondove, zadrže jasne i zasebne proračunske linije kako bi se osigurala transparentnost u dodjeli sredstava te da zahtjevi za prijenos znatnog iznosa unutar stupova podliježu prethodnom odobrenju Parlamenta; smatra da je ključno dopustiti da se opozvana sredstva u okviru instrumenta Globalna Europa vrate u liniju proračuna iz koje potječu; smatra da Komisija treba jasno raščlaniti programska i neprogramska sredstva te podsjeća da se program Globalna Europa mora uglavnom sastojati od djelovanja u okviru geografskih programa;

59. podsjeća da je humanitarna pomoć, uz namjensko financiranje, koja se štiti i provodi u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1257/96 o humanitarnoj pomoći[8], i dalje najvidljiviji i najprincipijelniji izraz solidarnosti Europe te da se njome moraju nastaviti poštovati načela čovječnosti, nepristranosti, neutralnosti i neovisnosti; ponavlja svoje stajalište da principijelna priroda humanitarne pomoći koja se temelji na potrebama zahtijeva da se njezino predvidljivo financiranje pruža putem usklađenog okvira s odgovarajućom godišnjom osnovnom vrijednošću s namjenskom nomenklaturom, dopunjenom odgovarajućom pričuvom za hitne mjere;

60. naglašava važnost zajamčenog pristupa rezervi u okviru instrumenta Globalna Europa, koja bi trebala biti dostupna uz okvirna dodijeljena sredstva u iznosu od 25 milijardi EUR za povećanje sredstava za neočekivane potrebe, koja rastu zbog čimbenika kao što su klimatske promjene, i izvan njih; poziva na to da se iznos od 25 milijardi EUR za humanitarnu pomoć u razdoblju 2028. – 2034. smatra zajamčenim minimalnim zahtjevom, a ne gornjom granicom, s obzirom na sve veće humanitarne krize;

61. pozdravlja činjenicu da će se mobilizacija pričuve u okviru instrumenta Globalna Europa promijeniti u odnosu na NDICI – Globalna Europa, pri čemu će u okviru sljedećeg VFO-a i Financijske uredbe[9], a svaku mobilizaciju koja iznosi više od 10 % godišnjih dodijeljenih sredstava morat će odobriti Parlament i Vijeće; međutim, ustraje u prethodnim pozivima da Komisija pravodobno obavijesti Parlament prije bilo kakve mobilizacije pričuve te da uzme u obzir njihove primjedbe o predviđenoj prirodi, ciljevima i financijskim iznosima;

62. naglašava da je instrument Globalna Europa s dostatnim resursima ključan za dosljednost vanjskog djelovanja Unije i kako bi EU

---

8 Uredba Vijeća (EZ) br. 1257/96 od 20. lipnja 1996. o humanitarnoj pomoći (SL L 163, 2.7.1996., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/1257/oj).

9 Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

djelovao kao pouzdan i dugoročan partner ravnopravan s partnerskim zemljama; ponovno potvrđuje da bi se sredstva dodijeljena u okviru instrumenta Globalna Europa trebala uskladiti s ciljem politike razvojne suradnje EU-a kako je navedeno u članku 208. UFEU-a, odnosno smanjenjem i, dugoročno, iskorjenjivanjem siromaštva, kao i s Europskim konsenzusom o razvoju i Programom održivog razvoja do 2030.;

63. poziva na smislene mehanizme odgovornosti i izvješćivanja; zabrinut je zbog raširene upotrebe „financiranja koje nije povezano s troškovima” u provedbi europskog stupa s pomoću planova koji se temelje na uspješnosti te ustraje u tome da bi se ta sredstva trebala isplaćivati na temelju usklađenosti s temeljnim načelima procesa proširenja, uključujući vladavinu prava;

64. smatra da proširenje predstavlja priliku za jačanje Unije i da je sljedeći VFO ključan za pripremu Unije i zemalja kandidatkinja za njihovo pristupanje; pozdravlja odluku da se Ukrajini i susjednoj Republici Moldovi dodijeli status zemlje kandidatkinje; odlučno tvrdi da je potrebno izdvojiti nužna sredstva za potporu njihovim pristupnim procesima, kao i pristupnim procesima zemalja zapadnog Balkana; pozdravlja obvezu instrumenta Globalna Europa da pruži stabilnu financijsku potporu zemljama kandidatkinjama kao ključan instrument za njihovo čvrsto vezanje uz EU i postizanje napretka u njihovoj pripremi za pristupanje; poziva na to da se posebna sredstva za svaku zemlju kandidatkinju zajamče posebnim proračunskim linijama;

65. ponovno ističe svoju punu potporu Ukrajincima u njihovoj borbi za slobodu i demokraciju te žali zbog strašnih patnji i posljedica ničim izazvane i neopravdane ruske ratne agresije; pozdravlja činjenicu da je prijedlog provedbe zajma za potporu Ukrajini donesen kao dio potpore Unije Ukrajini; ističe da troškovi servisiranja duga koji proizlaze iz zaduživanja za zajam za potporu Ukrajini nisu uzeti u obzir u prijedlozima za sljedeći VFO; ustraje u tome da se ti troškovi servisiranja duga u potpunosti stave iznad gornjih granica sljedećeg VFO-a i izvan financiranja koje je već planirano u okviru pričuve za Ukrajinu;

66. sa zabrinutošću primjećuje smanjenje cilja službene razvojne pomoći s 93 % na 90 % u prijedlogu Komisije; naglašava da Komisija ne bi trebala moći izmijeniti taj cilj delegiranim aktima;

67. naglašava da je potrebno osigurati dostatna financijska sredstva za zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP) i kapacitet za brzo raspoređivanje; ističe da su civilne misije ZSOP-a strateške za Uniju i da podupiru sigurnosne interese Unije i ciljeve vanjskog djelovanja, kao i ciljeve njezinih partnera; stoga poziva na dodjelu 3,76 milijardi EUR u tekućim cijenama (3,34 milijarde EUR u stalnim cijenama za 2025.) za proračun za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, koja obuhvaća ZSOP;

68. ističe da jedinstvenost i strateška važnost prekomorskih zemalja i područja koriste Uniji u cjelini; smatra da dodjela sredstava koju je predložila Komisija ne odgovara izazovima s kojima se suočavaju prekomorske zemlje i područja te poziva na dodjelu 2,08 milijardi EUR u tekućim cijenama (što odgovara 1,85 milijardi EUR u stalnim cijenama za 2025.), uzimajući u obzir i nedavne prijetnje teritorijalnoj cjelovitosti Grenlanda, s kojima suradnja može znatno pomoći Uniji da unaprijedi svoju stratešku autonomiju;

69. ustraje u tome da financijska sredstva EU-a za sprečavanje sukoba, izgradnju mira i obnovu nakon sukoba predstavljaju izravno ulaganje u dugoročnu stabilnost i sigurnost Unije, posebno u istočnom i južnom susjedstvu; pohvaljuje ulogu UN-a i njegovih agencija u zonama sukoba te poziva EU da pojača svoju političku i financijsku potporu multilateralizmu; zahtijeva da se u sljedećem VFO-u osigura namjensko, odgovarajuće i predvidljivo financiranje UN-a i njegovih agencija, čiji je rad od temeljne važnosti za civilno stanovništvo, posebno u Gazi, na Zapadnoj obali, u Siriji, Libanonu i široj regiji; poziva EU da preuzme aktivnu ulogu u izgradnji mira i uklanjanju posljedica sukoba u Ukrajini i Gazi te podupiranju napora za ponovnu izgradnju; poziva na namjensko financiranje u tom pogledu u VFO-u; naglašava da sva financijska sredstva EU-a moraju biti u skladu s vrijednostima i pravilima EU-a, posebno s Financijskom uredbom;

70. poziva na nastavak financiranja i smislene suradnje s organizacijama civilnog društva, posebno lokalnim akterima i organizacijama za prava žena, te na strukturirani dijalog, uz potporu namjenskih tokova financiranja prilagođenih potrebama organizacija civilnog društva te boraca za ljudska prava; poziva na provedbu financiranja vanjskog djelovanja, uzimajući u obzir temeljnu ulogu lokalnih i regionalnih vlasti zahvaljujući učinkovitom, jasnom i dosljednom višerazinskom upravljanju i partnerstvima;

71. ustraje u tome da se Grupa Europske investicijske banke (EIB) mora prepoznati kao glavni strateški financijski partner Unije u okviru strukture Globalna Europa kako bi se maksimalno povećao učinak sredstava iz naslova 3.; poziva na jako partnerstvo za ulaganja s EIB-om kako bi se iskoristio proračun EU-a, mobilizirala privatna ulaganja i poboljšao okvir za proračunsko jamstvo i mješovito financiranje, čime bi se osiguralo učinkovito ostvarivanje ciljeva instrumenta, posebno u pogledu konkurentnosti, otpornosti i promicanja pristupa privatnog sektora financiranju u partnerskim zemljama; prepoznaje komplementarnu ulogu drugih provedbenih partnera kao što su nacionalne razvojne banke i institucije, Europska banka za obnovu i razvoj i Razvojna banka Vijeća Europe;

Ljudski resursi, decentralizirane agencije i ostali administrativni rashodi

72. naglašava da je nužno da politike Unije imaju podršku kvalitetne i funkcionalne administracije; ustraje u tome da se u VFO-u

nakon 2027. od samog početka njegove primjene osiguraju dostatna financijska i kadrovska sredstva kako bi institucije, tijela i decentralizirane agencije Unije te Ured europskog javnog tužitelja, posebno nakon produljenja njihova mandata, mogli osigurati djelotvorno i učinkovito oblikovanje, kvalitetnu provedbu i izvršenje politika, pružiti tehničku pomoć, i dalje privlačiti najbolje ljude iz svih država članica radi osiguravanja geografske ravnoteže, te kako bi imali dovoljno manevarskog prostora za prilagodbu promjenama okolnosti; ističe da je potrebno osigurati rodnu ravnotežu u upravi na svim razinama;

73. poziva Komisiju da pruži dodatne informacije o financiranju i osoblju za decentralizirane agencije EU-a u sljedećem VFO-u; smatra da će za neke agencije prijedlog stabilnog financiranja i osoblja i dalje ugrožavati njihovu sposobnost ispunjavanja mandata; ponavlja dugogodišnje stajalište Parlamenta da bi se nove zadaće trebale financirati novim odobrenim sredstvima te da preraspodjela sredstava iz programa i drugih prioriteta mora biti iznimna; prepoznaje potrebu za procjenom i izbjegavanjem mogućih preklapanja ili udvostručavanja među agencijama te za utvrđivanjem prilika za sinergije i suradnju kako bi se osigurala učinkovita raspodjela sredstava;

74. sa zabrinutošću konstatira da se održavanje broja osoblja na stabilnoj razini, što je Komisija nametnula sama sebi, pokazalo kontraproduktivnim za ispunjavanje operativnih zahtjeva; prima na znanje da je Komisija za VFO za razdoblje 2028. – 2034. zatražila dodatna radna mjesta, posebno u pogledu zahtjeva u vezi s kibernetičkom sigurnosti u kontekstu osoblja; ustraje u tome da se pri uvođenju dodatnih radnih mjesta moraju uzeti u obzir kadrovske potrebe svih institucija i tijela; ističe posebno zabrinjavajuću situaciju u kojoj su neke agencije EU-a koje ne primaju odgovarajuća operativna financijska sredstva, čime se ozbiljno ograničava njihova sposobnost da ispunjavaju svoje mandate, da se usklade s Uredbom o utvrđivanju mjera za visoku zajedničku razinu kibernetičke sigurnosti u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije[10] i da ostvare ciljeve javne politike i provedbu kao i svoje regulatorne obveze; naglašava da, s obzirom na sve veće izazove na koje treba odgovoriti, institucije i tijela EU-a moraju ponuditi privlačno radno okruženje kako bi privukle kandidate visokih kvalifikacija;

75. ističe važnost sustava europskih škola kao vodećeg modela kojim se postavljaju visoki zajednički obrazovni standardi u svim državama članicama i koji nudi međunarodno priznate kvalifikacije kojima se promiču akademska izvrsnost, mobilnost učenika i zajednički

---

10 Uredba (EU, Euratom) 2023/2841 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o utvrđivanju mjera za visoku zajedničku razinu kibernetičke sigurnosti u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije (SL L, 2023/2841, 18.12.2023., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2841/oj).

europski identitet; stoga poziva na potporu i predvidljivo financiranje kako bi se pokrili dugoročni strukturni troškovi koji trenutačno nisu pokriveni i proširile odgovornosti te kako bi se osigurale vidljivost, transparentnost i proračunska sigurnost;

76. pretpostavlja da prijedlog Komisije na odgovarajući način odražava stvarne potrebe svih institucija, tijela i agencija te stoga ne predlaže daljnje povećanje; međutim, u potpunosti namjerava braniti prijedlog Komisije i osigurati potrebna sredstva za snažnu, učinkovitu i visokokvalitetnu europsku javnu upravu, temeljenu na načelu jednakosti građana Unije, u službi svih Europljana;

Posebni instrumenti

77. pozdravlja Komisijin prijedlog da se instrument fleksibilnosti ne sastoji samo od fiksnog iznosa nego i od dodatnih sredstava iz prihoda povezanih s novčanim kaznama i opozivom sredstava; u svjetlu stajališta koje je iznio 7. svibnja 2025. smatra da bi se u instrument fleksibilnosti trebala unositi sredstva iz dodatnih izvora, primjerice nepotrošena sredstva do gornje granice iz prethodnih godina, godišnji višak iz prethodne godine i sredstva vraćena iz financijskih instrumenata, zajedno s budućim razlikama do gornje granice kao krajnjom mjerom; također smatra da bi se taj instrument trebao znatno jače financirati na početku razdoblja; poziva na pojednostavnjenje i racionalizaciju postupaka za mobilizaciju posebnih instrumenata te stoga smatra da je postojanje jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice zastarjelo i poziva na uključivanje njegovih značajki u instrument fleksibilnosti; smatra da bi se vanjski namjenski prihodi i iznosi koji su ponovno stavljeni na raspolaganje na temelju posebnih pravila o prihodima i opozivu sredstava u odredbama za pojedinačne programe mogli izuzeti iz tog općeg pravila;

78. ponavlja da bi trebao postojati drugi poseban instrument, pričuva za solidarnost za prirodne katastrofe, u iznosu od 4 milijarde EUR godišnje u stalnim cijenama za 2025., koji se treba mobilizirati iznad gornjih granica VFO-a, a koji je namijenjen osiguravanju solidarnosti u slučaju prirodnih katastrofa i kojim bi se trebali dopunjavati predloženi kaskadni mehanizam za krizne situacije, a trebao bi biti uređen pravilima kojima se omogućuje brza isplata te, po potrebi, mehanizmi pretfinanciranja, u jasnoj koordinaciji sa svim relevantnim instrumentima, uključujući UCPM+, čime bi se doprinijelo otpornosti i pripravnosti na krize; smatra da bi se u okviru oba posebna instrumenta nepotrošeni iznosi trebali moći prenositi tijekom cijelog razdoblja VFO-a kako bi se zajamčila fleksibilnost;

79. prima na znanje da Komisija u okviru Uredbe o VFO-u predlaže 88 milijardi EUR za pričuvu za Ukrajinu radi financiranja pretpristupne pomoći, oporavka i obnove; smatra da bi se tim iznosom mogla pružiti znatna potpora; pozdravlja stavljanje pričuve

za Ukrajinu iznad gornjih granica VFO-a kako bi se zadovoljile izvanredne i nepredvidive potrebe te zemlje; međutim, primjećuje da bi, ako se sukob nastavi, ta dodijeljena sredstva bila nedostatna za zadovoljavanje potreba Ukrajine; poziva na povećanje i pojačano financiranje pričuve na početku razdoblja u cilju pružanja dodatne potpore Ukrajini; naglašava da bi struktura financiranja za Ukrajinu trebala ostati dosljedna, transparentna i učinkovita te u potpunosti podupirati pristupni put te zemlje, uz jasno razlikovanje pretpristupne pomoći i potreba za obnovom;

Posebne odredbe

80. podsjeća na to da trenutačnim VFO-om nije bilo predviđeno odgovarajuće financiranje, zbog čega je 2024. bila potrebna njegova revizija; napominje da, iako u prijedlogu VFO-a za razdoblje 2028. – 2034. postoji veća fleksibilnost, ukupni iznosi u Komisijinu prijedlogu i dalje nisu dovoljni;

81. izražava žaljenje zbog toga što predložena uredba o VFO-u ne sadržava klauzulu o preispitivanju u sredini programskog razdoblja; ustraje u tome da se Uredbom o VFO-u Komisiju mora obvezati da najkasnije do srpnja 2031. provede preispitivanje funkcioniranja VFO-a, u potpunosti uzimajući u obzir gospodarsku situaciju u to vrijeme, kao i najnovije makroekonomske projekcije i projekcije u pogledu zapošljavanja te relevantne globalne razvoje događaja; također smatra da takvo obvezno preispitivanje po potrebi treba biti popraćeno zakonodavnim prijedlozima za reviziju ove Uredbe u skladu s postupcima utvrđenima UFEU-om; naglašava da se takvom eventualnom revizijom ne bi smjele smanjiti prethodno dodijeljene nacionalne omotnice, kako je utvrđeno u Uredbi o nacionalnom i regionalnom partnerskom planu;

82. podsjeća na to da će se 2034. održati europski izbori; smatra da je datum objave prijedloga sljedeće Uredbe o VFO-u, konkretno 1. srpnja 2033., znatno kasniji nego što je to uobičajeno u ciklusu VFO-a; poziva na to da se prijedlog VFO-a za razdoblje nakon 2034. objavi najkasnije do srpnja 2032.;

Upravljanje

83. prima na znanje tvrdnje Komisije da se njezinim prijedlozima nastoji postići veća fleksibilnost i jednostavnost u sljedećem VFO-u; priznaje da je fleksibilnost ključna za odgovor na nepredviđene izazove, ali naglašava da se ne može koristiti nauštrb odgovornosti, predvidljivosti, transparentnosti i usklađenosti politika; upozorava da bi fleksibilnost bez transparentnosti povećala manjak demokratske odgovornosti i narušila povjerenje javnosti u EU;

84. izražava žaljenje zbog toga što su Komisijini prijedlozi za pojednostavnjenje korisni u prvom redu za njezine vlastite postupke, a ne za krajnje korisnike, čime se produbljuje demokratski deficit u Uniji; podsjeća na to da Parlament već dugo zagovara

pojednostavnjenje za krajnje korisnike, uključujući smanjenje administrativnog opterećenja povezanog s pristupom proračunu EU-a kao i povećanje učinkovitosti potrošnje; ustraje u tome da pojednostavnjenje ne smije ugroziti kvalitetu programa ili demokratsku odgovornost niti se smije koristiti kao izgovor za ugrožavanje načela višerazinskog upravljanja i partnerstva ili konstruktivnog dijaloga s ključnim dionicima i socijalnim partnerima jer će se njihova pravilna primjena povećati učinkovitost potrošnje EU-a i biti ključna za uspjeh VFO-a; ističe zabrinutost Revizorskog suda da će pristup Komisije dovesti do pojednostavnjenja u pogledu interakcije Komisije s državama članicama, ali i do istodobnog povećanja ili premještanja administrativnog opterećenja na nacionalnu i regionalnu razinu te razinu korisnika; naglašava da će pojednostavnjenje, gdje je to moguće, zahtijevati usklađivanje pravila i zahtjeva u pogledu izvješćivanja na razini EU-a te na nacionalnoj i regionalnoj razini; naglašava da će Parlament predložiti sve mehanizme transparentnosti potrebne za ispunjavanje svoje uloge zaštitnika interesa građana;

85. smatra da bi trenutačni Prijedlog o nacionalnim i regionalnim partnerskim planovi mogao dovesti do „ponovne nacionalizacije” politika EU-a zbog nedostatka horizontalnog pristupa i povećane fleksibilnosti za države članice u izvršenju proračuna Unije na temelju nacionalnog pristupa; poziva na to da se osigura da proračun ostane proračun za ulaganja koji je i dalje usmjeren na dodanu vrijednost EU-a i kojim se osigurava snažan horizontalni pristup;

86. naglašava da raširena upotreba instrumenata koji se temelje na fleksibilnosti i uspješnosti u sljedećem VFO-u mora biti popraćena ojačanim višerazinskim upravljanjem; smatra da je smisleno sudjelovanje lokalnih i regionalnih tijela kao i socijalnih i gospodarskih partnera u osmišljavanju, provedbi i praćenju mjera koje financira Unija ključno kao protuteža provedbi u čijem je središtu Komisija, kako bi se smanjio jaz u demokratskoj odgovornosti i osiguralo da potrošnja odgovara stvarnim teritorijalnim potrebama; ustraje u tome da bi takvi instrumenti trebali biti popraćeni odgovarajućim nadzorom izabranih predstavnika na razini EU-a te, prema potrebi, na nacionalnoj i regionalnoj razini kao i u tome da bi trebalo očuvati proračunsku ulogu Parlamenta i njegovu ulogu davanja razrješnice;

87. podsjeća na to da je Revizorski sud utvrdio da su takozvanim modelom koji se temelji na uspješnosti i na iskustvu Mehanizma za oporavak i otpornost otkriveni nedostaci u njegovu konceptu te njegovoj provedbi i učinkovitosti; sa zabrinutošću konstatira da prijedlozi o VFO-u za velik dio instrumenata u sklopu tog okvira predviđaju široku upotrebu financiranja koje nije povezano s troškovima; iznimno je zabrinut zbog tako velikog pomaka prema novom modelu provedbe; skreće pozornost na činjenicu da bez odgovarajućih zaštitnih mjera kojima bi se osiguralo dobro financijsko upravljanje pri primjeni fondova Unije ili jasnih koraka za

rješavanje nedostataka utvrđenih u prethodnim ili postojećim instrumentima koji se temelje na uspješnosti, taj pristup podrazumijeva velike rizike i narušava mogućnost revizije; ističe da treba pronaći rješenje za razlike između procjena troškova povezanih s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima i stvarnih troškova projekata jer bi ta neusklađenost mogla ugroziti provedbu dogovorenih političkih prioriteta na razini Unije; smatra da se nikakvo povećanje učinkovitosti ne može ostvariti nauštrb zaštite financijskih interesa Unije; posebno ističe da bi se veliki i složeni projekti trebali i dalje temeljiti na troškovima jer njihov opseg, trajanje i financiranje na više razina zahtijevaju detaljno financijsko izvješćivanje i provjerljive podatke o rashodima kako bi se osiguralo pravilno praćenje i odgovornost; poziva na kontinuiranu i proširenu upotrebu pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, posebno za manja ili srednja ulaganja, kao učinkovitih i razmjernih alata za smanjenje administrativnog opterećenja, povećanje dostupnosti za manje korisnike te održavanje odgovornosti i sljedivosti u upotrebi sredstava Unije;

88. ustraje u tome da podaci o nastalim troškovima moraju ostati dostupni tijelu nadležnom za davanje razrješnice radi provjere učinkovitost i „vrijednost za novac” u proračunu Unije; upozorava na to da bez transparentnosti troškova postoji rizik od toga da parlamentarni nadzor postane formalnost, koja ne može štititi dobro financijsko upravljanje proračunom; poziva Komisiju da osigura sustavno praćenje nalaza i preporuka Revizorskog suda;

89. ustraje u potrebi za većom dosljednošću u praćenju i provedbi programa potrošnje EU-a te stavljanju važnih ciljeva i obveza EU-a u središte tih programa; ističe da je Prijedlog uredbe o uspješnosti prvi korak prema uspostavi horizontalnog okvira za praćenje rashoda i uspješnosti proračuna čiji je cilj smanjenje administrativnog opterećenja; smatra da taj pristup, ako se provede na odgovarajući način, može dovesti do pojačanog demokratskog nadzora; naglašava da bi se sveobuhvatnim uključivanjem horizontalnih načela u jedinstveni okvir omogućilo smisleno praćenje te da bi se bolje odražavali politički prioriteti Unije; ustraje u tome da se u okviru uspješnosti prednost mora dati pokazateljima učinka kojima se mjere stvarni ishodi za građane; ističe da se predloženom Uredbom o uspješnosti mora osigurati da pokazatelji izvješćivanja budu obvezni ako je to relevantno te usporedivi u svim državama članicama i modelima upravljanja; upozorava da bez takve usporedivosti tijelo nadležno za davanje razrješnice neće moći procijeniti relativnu učinkovitost ili utvrditi programe koji ne postižu dobre rezultate; ističe da pokazatelji uspješnosti moraju biti izričito izvedeni iz ciljeva svakog programa te da bi trebali obuhvaćati ostvarenja, rezultate i učinke; naglašava da se rashodi povezani s klimom moraju integrirati u VFO kako bi se točno pratilo financiranje i njegovi učinci;

90. ističe da proračun EU-a ima ključnu ulogu u podupiranju temeljnih europskih vrijednosti demokracije i pluralizma, sadržanih u članku 2.

Ugovora o Europskoj uniji; pozdravlja nedavno objavljenu Strategiji EU-a za civilno društvo, u kojoj se prepoznaje važna uloga organizacija civilnog društva u pružanju savjeta, potpore i stručnog znanja u razvoju i provedbi zakonodavstva i politika EU-a; u tom pogledu naglašava potrebu za osiguravanjem dugoročnog, predvidljivog i dostatnog financiranja organizacija civilnog društva;

91. podsjeća na to da bi se, u skladu sa zahtjevima iz Financijske uredbe, programi i aktivnosti, ako je to izvedivo i primjereno te u skladu s relevantnim sektorskim pravilima, trebali provoditi kako bi se postigli utvrđeni ciljevi, uz poštovanje uvjeta rada i zapošljavanja u skladu s primjenjivim nacionalnim pravom, pravom Unije, konvencijama Međunarodne organizacije rada i kolektivnim ugovorima, uzimajući u obzir načelo rodne ravnopravnosti te bez nanošenja bitne štete okolišnim ciljevima Unije;

92. naglašava da sva sredstva moraju biti usklađena sa smjernicama Komisije o financiranju aktivnosti povezanih s razvojem, provedbom, praćenjem i provedbom zakonodavstva i politika Unije; u tom pogledu podsjeća na izjavu Komisije od 1. travnja 2025. o tekućem programu LIFE;

Upravljanje proračunom

93. prima na znanje cjelokupnu strukturu VFO-a s četiri naslova, kako je to predložila Komisija, što je smanjenje u odnosu na sedam naslova u trenutačnom VFO-u; sa zabrinutošću prima na znanje da Komisija predlaže smanjenje broja programa EU-a sa 60 na 19, zbog čega nema jasne veze između ciljeva i proračunske nomenklature, što narušava transparentnost i odgovornost; ističe da će stajalište Parlamenta o strukturi tih novih programa VFO-a biti utvrđeno tijekom postupka suodlučivanja o relevantnim sektorskim zakonodavnim aktima; ustraje u tome da predložena proračunska nomenklatura i iznosi dodijeljeni svakoj proračunskoj liniji moraju odražavati sve specifične ciljeve u okviru svakog programa kako bi se osigurale transparentnost, predvidljivost i odgovornost, a proračunskom tijelu osigurale informacije potrebne za utvrđivanje godišnjeg proračuna i nadzor njegova izvršenja;

94. u tom smislu izražava žaljenje zbog činjenice da je proračunska nomenklatura koja je predložena u sektorskom zakonodavstvu nažalost neadekvatna; ističe da se pojednostavnjenje proračunske strukture ne smije ostvariti na nauštrb transparentnosti ili sposobnosti proračunskog tijela da izvršava učinkovit nadzor i donosi utemeljene odluke; ustraje u tome da nomenklatura mora ostati dovoljno detaljna kako bi odražavala ciljeve programa utvrđene u temeljnim aktima, kako bi se očuvala vidljivost djelovanja EU-a u svim ciljevima i prioritetima politika te kako bi se Parlamentu omogućilo da u cijelosti ispunjava svoju nadzornu ulogu; poziva na detaljniju nomenklaturu kako bi se omogućili smislen godišnji proračunski postupak, nacrti izmjena proračuna i postupak davanja

razrješnice; ponavlja da je godišnji proračunski postupak temeljan demokratski mehanizam za dodjelu sredstava u okviru VFO-a;

95. napominje da proračunski prijenosi na temelju Financijske uredbe već pružaju fleksibilnost tijekom izvršenja proračuna; ističe da Komisija trenutačno može prenijeti znatne iznose među područjima politika bez odobrenja proračunskog tijela, čime se ograničava nadzor; zbog nepostojanja dovoljno detaljne proračunske strukture poziva na donošenje novih pravila kojima bi se za svaku proračunsku liniju utvrdili maksimalni iznos i postotak prijenosa bez odobrenja; smatra da bi prijenosi iz drugih institucija Unije u iznosu manjem od određenog praga mogli biti izuzeti iz postupka podnošenja prigovora radi pojednostavnjenja;

96. naglašava potrebu za čvrstim upravljanjem kojim se osiguravaju parlamentarna odgovornost, nadzor i kontrola, uz učinkovitu strukturu za borbu protiv prijevara; nadalje, izražava zabrinutost u pogledu načina na koji će Komisija dobiti dostatno jamstvo na razini EU-a o zakonitosti i pravilnosti rashoda, podsjećajući da je takvo jasno jamstvo neophodno kako bi Parlament mogao izvršavati svoju ulogu tijela nadležnog za davanje razrješnice; odbacuje svaki pristup kojim se uloga Parlamenta u mobilizaciji bilo kojeg instrumenta ili fonda u okviru sljedećeg VFO-a svodi na savjetodavnu ili informativnu; naglašava da proračunska fleksibilnost ne smije biti način zaobilaženja ovlasti proračunskog tijela te da je za sve preraspodjele, reprogramiranje i mobilizacije rezervi ili drugih pričuva potrebno dobiti odobrenje Parlamenta; smatra da stvarna fleksibilnost iziskuje sposobnost brzog odgovora i demokratski legitimitet, što se može postići isključivo punim sudjelovanjem Parlamenta u odlukama o dodjeli i upotrebi resursa;

97. izražava zabrinutost zbog manjka predvidljivosti u financiranju sredstvima EU-a koji bi mogao biti posljedica prekomjernih mehanizama fleksibilnosti i opetovanih preraspodjela; prepoznaje potrebu za većom fleksibilnošću pri dodjeli sredstava u okviru određenih programa, ali naglašava da se time ne smiju dovesti u pitanje dugoročni ciljevi javnih politika, predvidljivost financiranja i ovlasti Parlamenta; ističe da se, iako trenutačni VFO nije dovoljno fleksibilan za prilagodbu promjeni prioriteta, u sljedećem VFO-u mora postići bolja ravnoteža između predvidljivosti ulaganja i prilagodljivosti; ističe da određena područja politika zahtijevaju veću stabilnost financiranja od drugih; odlučno odbacuje opetovane preraspodjele kao sredstvo za financiranje prioriteta Unije jer se njima dovodi u pitanje provedba programa i ugrožava ostvarivanje dogovorenih ciljeva javnih politika;

98. prima na znanje predloženo veće uzimanje i davanje zajmova u sklopu sljedećeg VFO-a; smatra da proračunsko tijelo mora pažljivo pratiti učinak tog pristupa na dodatan manevarski prostor izvan granica VFO-a ili druga jamstva; zahtijeva da se u vezi s operacijama uzimanja i davanja zajmova poštuju ovlasti suzakonodavaca i

proračunskog tijela;

99. ponovno poziva na jačanje ulagačkog partnerstva s Grupom EIB-a kako bi se proračun EU-a iskoristio kao poluga za mobilizaciju privatnih ulaganja te kako bi se smanjila rizičnost važnih područja politike kao što su klima, konkurentnost, stanovanje, socijalno poduzetništvo i inovacije, obrana i vanjska dimenzija; ističe da bi ovo i slična partnerstva s drugim provedbenim partnerima, koja iskorištavaju proračun EU-a u svim područjima politike i smanjuju rizik ulaganja gdje je to relevantno, trebala zadržati prilagođene instrumente za olakšavanje pristupa malim i srednjim poduzećima, poduzećima srednje tržišne kapitalizacije i prekograničnim konzorcijima, uz istovremeno osiguranje snažnog upravljanja, transparentnosti i dodane vrijednosti Unije; ponavlja važnost odgovarajućeg financiranja tehničke pomoći, koju su zajednički razvili EIB i Komisija, za provedbena tijela kako bi se osigurala pravodobna provedba i dodatnost ulaganja, posebno izgradnjom administrativnih kapaciteta i razvojem portfelja ulaganja, te poziva na odgovarajuće financiranje kako bi se osigurao kontinuirani učinak;

100. ponavlja svoje dugogodišnje stajalište da bi sva potrošnja na razini EU-a trebala biti u nadležnosti proračunskog tijela, čime bi se zajamčila demokratska kontrola, transparentnost i zaštita financijskih interesa Unije;

Upravljanje zakonodavnim aspektima

101. ističe da se, u interesu osiguravanja suglasnosti Parlamenta, svaki aspekt VFO-a, a posebno proračunski elementi, treba smatrati zasebnim paketom o kojem treba doista pregovarati; ponovno iznosi prigovor na način na koji su donesene aktualna i prethodna uredba o VFO-u, pri čemu je Europsko vijeće izašlo iz okvira svoje uloge time što je unaprijed odredilo više elemenata kao što su financijske omotnice i odredbe za pojedinačne politike, čime je u pogledu i sadržaja i namjere prekršilo odredbe Ugovora; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što se u preliminarnim „pregovaračkim okvirima” koje je pripremilo predsjedništvo Vijeća ponavlja ta manjkava metodologija i uključuju pitanja koja su dio postupka suodlučivanja pri donošenju novog programskog zakonodavstva EU-a;

102. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog općenitijih značajki izrade programa i sektorskih prijedloga kojima se ključne javnopolitičke i proračunske odluke prebacuju iz temeljnog akta u programe rada, čime se znatno oslabljuje zakonodavna uloga Parlamenta; snažno se protivi prijenosu zakonodavnih elemenata izvan sektorskih propisa, čime se Parlament isključuje iz odluka koje se trenutačno donose u okviru redovnog zakonodavnog postupka te unosi pravna nesigurnost za korisnike;

103. ustraje u tome da se svi bitni javnopolitički elementi, kao što su ciljevi programa, prioriteti potrošnje, dodjela financijskih sredstava, stope financiranja, kriteriji prihvatljivosti, odabira i dodjele, uvjeti, definicije i metode izračuna moraju utvrditi u relevantnim temeljnim aktima, uz puno poštovanje ovlasti Parlamenta kao suzakonodavca i proračunskog tijela, a ne u programu rada ili pri sličnim ovlastima; zahtijeva da se o političkim izborima, ciljevima i aspektima upravljanja odlučuje u temeljnim aktima te da se svi dopunski i nebitni elementi koji nisu uključeni u temeljni akt donose isključivo na temelju delegiranih akata; odbacuje bilo kakvu upotrebu provedbenih akata ili drugih postupaka koji ne podliježu davanju suglasnosti Parlamenta; u tom pogledu zahtijeva da se svi višegodišnji i godišnji programi rada donose delegiranim aktima, u skladu s člankom 290. UFEU-a, kako bi se osiguralo sustavno sudjelovanje Parlamenta u donošenju javnopolitičkih odluka i nadzoru; kategorički odbacuje svaki pokušaj prijenosa strateških političkih odluka na postupke u odboru ili druge aranžmane; upozorava da Parlament neće prihvatiti nijedan prijedlog kojim se ne jamče njegove pune zakonodavne i nadzorne ovlasti; naglašava da bi smanjenje razine detaljnosti u temeljnim aktima dovelo do prebacivanja važnih javnopolitičkih odluka u fazu provedbe, čime bi se oslabila demokratska odgovornost i marginalizirala uloga Parlamenta u političkim odlukama, uz znatan utjecaj na politike i proračun;

104. ističe da širok opseg ciljeva u predloženim sektorskim propisima zahtijeva revidirani postupak procjene pilot-projekata i pripremnih djelovanja kako bi se zaštitilo već ograničeno pravo inicijative Parlamenta; smatra da su jasniji kriteriji i pojednostavnjeni postupci ključni kako bi se osiguralo da Parlament može nastaviti pokretati inovativne mjere i testirati nove javnopolitičke pristupe u naslovima 1., 2. i 3.; ustraje u tome da se proširenjem opsega programa ne smiju oduzeti Parlamentu mogućnosti da predlaže pilot-projekte i pripremna djelovanja u određenim područjima politika;

Poštovanje vladavine prava i temeljnih vrijednosti

105. ističe da je poštovanje vrijednosti Unije i temeljnih prava ključan preduvjet za pristup financijskim sredstvima EU-a; ističe potrebu za trajnom povezanosti između poštovanja vladavine prava i pristupa financijskim sredstvima EU-a u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.; smatra da je zaštita financijskih interesa Unije neodvojivo povezana s poštovanjem vladavine prava i vrijednosti Unije ; naglašava da je Uredba o uvjetovanosti u pogledu vladavine prava[11] ključno sredstvo za zaštitu financijskih interesa Unije od povrede vladavine prava i da ju je potrebno primjenjivati na cjelokupan

---

11 Uredba (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1, http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

proračun EU-a kada god su ispunjeni njezini pravni uvjeti, što uključuje instrumente koji se temelje na uspješnosti te financijska sredstva iz članka 122. UFEU-a; poziva Komisiju i Vijeće da Uredbu primjenjuju strogo i dosljedno te da poduzimaju mjere bez nepotrebne odgode kada god je to potrebno;

106. ustraje u tome da bi u sljedećem VFO-u cjelovit i koherentan paket instrumenata za vrijednosti Unije trebao obuhvaćati demokraciju, vladavinu prava i temeljna prava u svim fondovima EU-a; izražava zabrinutost zbog preklapanja s mehanizmom uvjetovanosti, koji je uveden u prvo redu u nacionalnim i regionalnim partnerskim planovima, te poziva na uspostavu, uz punu usklađenost s Uredbom o uvjetovanosti, ujednačenog, koherentnog i sveobuhvatnog okvira za sve programe financiranja EU-a kojim bi se obuhvatili uvjeti koji omogućuju provedbu i koji moraju biti ispunjeni kako bi se pristupilo financijskim sredstvima EU-a te mjere uskraćivanja sredstava kada relevantni uvjeti više nisu ispunjeni; traži od Komisije da sve instrumente vladavine prava objedini u jedan jedinstveni i sveobuhvatni okvir kojim se pružaju jasni, objektivni i transparentni kriteriji za primjenu i pojašnjava kako će Komisija osigurati koordinaciju tih instrumenata;

107. zahtijeva da se sredstva Unije uskraćuju ako nisu ispunjeni ključni zahtjevi i da se zamrznuta sredstva oslobađaju dotičnim državama članicama tek nakon što u potpunosti provedu smislene reforme i provjereno dokažu usklađenost s vladavinom prava u praksi te u skladu s nalazima izvješća o vladavini prava; naglašava da se odluke o obustavi ili smanjenju financiranja Unije zbog kršenja načela vladavine prava moraju temeljiti na objektivnim kriterijima koji se dosljedno primjenjuju i ne smiju se temeljiti na drugim razmatranjima niti biti ishod pregovora;

108. potvrđuje da Komisija u kontekstu nacionalnih i regionalnih partnerskih planova iznosi prijedlog kojim bi se postiglo da se sredstva opozvana zbog nedostatka korektivnih mjera kao odgovor na utvrđenu povredu vladavine prava u skladu s Uredbom o uvjetovanosti mogu ponovno staviti na raspolaganje za programe u okviru izravnog ili neizravnog upravljanja; zahtijeva pojašnjenje načina na koji bi se takvi opozvani iznosi mogli preusmjeriti u druge programe i poziva na zabranu preraspodjele zamrznutih sredstava; ustraje u tome da je odluka o upotrebi opozvanih sredstava u nadležnosti proračunskog tijela u okviru godišnjeg proračunskog postupka i da se bi trebala prepustiti prosudbi Komisije;

109. naglašava da je potreban čvrst pristup kako bi se osiguralo da legitimni krajnji primatelji i korisnici ne budu kažnjeni jer su financijska sredstva EU-a za njihovu vladu suspendirana zbog povrede vladavine prava; naglašava da je to načelo u središtu pristupa „pametne uvjetovanosti”;

Pitanja koja se odnose Međuinstitucijski sporazum

110. naglašava da nijedan upravljački mehanizam ne može nadoknaditi gubitak zakonodavnih ili proračunskih ovlasti Parlamenta; ističe da bi godišnji proračun trebao odražavati političke prioritete i planove koje su dogovorili suzakonodavci; ustraje u tome da su dobro upravljanje proračunom i očuvanje ovlasti proračunskog tijela ključni preduvjeti za konstruktivniji godišnji proračunski postupak te da bilo koji upravljački mehanizam može funkcionirati samo ako su postavljeni osnovni temelji;

111. odbacuje sva rješenja kojima bi se ograničila sloboda proračunskog tijela da donosi neovisne odluke o proračunskim prioritetima i dodjeli sredstava; snažno se protivi svakom mehanizmu kojim bi se Komisiji omogućilo da tehničkim procjenama unaprijed donosi proračunske odluke; kategorički odbacuje svaku mogućnost da Europsko vijeće utječe na godišnji proračunski postupak donošenjem zaključaka Europskog vijeća jer bi to predstavljalo jasno kršenje odredbi Ugovora i ugrozilo institucionalnu ravnotežu uspostavljenu radi donošenja proračunskih odluka; podsjeća na to da je Financijskom uredbom već predviđena mogućnost ukidanja proračunskih pričuva; poziva na sustavnu koordinaciju Komisije s proračunskim tijelom prije preuzimanja bilo kakvih dobrovoljnih obveza u pogledu upotrebe ugrađene fleksibilnosti te na to da se svaka mobilizacija sredstava odobri odlukom proračunskog tijela;

112. sa zabrinutošću prima na znanje da Komisija predlaže povećanje odstupanja od okvirnih iznosa u sektorskom zakonodavstvu sa sadašnjih 15 % na 20 % u Međuinstitucijskom sporazumu[12]; ističe da bi to predloženo povećanje, u spoju s objedinjavanjem programa i znatno većim proračunima po programu, stvorilo velik prostor za izmjene bez sudjelovanja suzakonodavaca; izražava ozbiljnu zadršku u pogledu kumulativnog učinka tih promjena na demokratski nadzor i ravnotežu institucionalnih ovlasti; smatra da se takvim proširenjem izvršne fleksibilnosti ugrožavaju ovlasti proračunskog tijela; stoga poziva da se maksimalno odstupanje od okvirnih iznosa ograniči na 5 % tijekom cijelog trajanja programa, ne dovodeći u pitanje primjenu relevantnih odredbi Uredbe o VFO-u i Međuinstitucijskog sporazuma, i da se pritom osigura da sve bitne preraspodjele proračunskih sredstava i dalje podliježu odgovarajućem demokratskom nadzoru i odlučivanju suzakonodavaca; odlučno tvrdi da bi se tim smanjenim pragom zadržala potrebna operativna fleksibilnost uz istodobno očuvanje ključne uloge Parlamenta u proračunskom nadzoru;

113. ističe važnost održavanja međuinstitucijskog redovitog dijaloga o vlastitim sredstvima te poziva češće održavanje sastanaka;

114. predlaže uključivanje posebnog priloga o suradnji u pogledu režima uvjetovanosti; u tom kontekstu smatra da bi redoviti dijalog triju institucija o trenutačnom stanju zaštite proračuna EU-a s obzirom na

---

12 (COM(2025)0572).

vladavinu prava bio djelotvoran način za poboljšanje koordinacije paketa instrumenata za vladavinu prava;

Vlastita sredstva

115. ponovno potvrđuje snažnu predanost Parlamenta uvođenju novih vlastitih sredstava kako bi se osiguralo održivo i predvidljivo dugoročno financiranje proračuna EU-a; ponavlja potrebu za održivim i otpornim prihodima za proračun Unije koji bi trebali odgovarati rashodovnoj strani, čime bi se osigurala proračunska stabilnost, učinkovitost i fiskalna disciplina, a time Uniji omogućilo da odgovori na svoje potrebe i prioritete;

116. ponavlja svoj dugogodišnji poziv na uvođenje novih, istinskih vlastitih sredstava, ne samo za otplatu duga NGEU-a već i za financiranje snažnijih političkih ambicija Unije; i dalje je uvjeren da je uvođenje novih istinskih vlastitih sredstava za financiranje proračuna Unije neophodno; podsjeća na to da će bez novih sredstava financijski teret neizbježno snositi države članice uslijed povećanja doprinosa na temelju BND-a; stoga smatra da je uvođenje istinski novih izvora prihoda u iznosu od najmanje 60 milijardi EUR godišnje ključan uvjet za ambiciozan VFO za razdoblje 2028. – 2034.;

117. vrlo je zabrinut zbog potpunog nedostatka napretka u Vijeću u vezi s reformom sustava vlastitih sredstava od 2020.; naglašava da su istinska nova vlastita sredstva nužan odgovor u vrijeme proračunskih ograničenja kako bi se financirale dugotrajne i nove politike Unije te prijeko potrebna ulaganja u EU-u;

118. ponovno potvrđuje svoju dugogodišnju kritiku da će osmišljavanje proračuna i pregovaranje o njemu na temelju načela „pravednog povrata” neizbježno dovesti do smanjene dodane vrijednosti EU-a jer se time umanjuje razlog za zajedničko ulaganje u zajednička i europska javna dobra; istodobno priznaje prednosti vlastitih sredstava koja se temelje na BND-u zbog njihove pouzdane funkcije uravnoteženja; poziva Vijeće i države članice da se suzdrže od produljenja svih bruto smanjenja te da stvore pravednu ukupnu proračunsku ravnotežu za sve usmjeravanjem na sinergije i dodanu vrijednost EU-a u duhu solidarnosti i omogućavanjem veće transparentnosti;

119. podsjeća da je za odluku o vlastitim sredstvima potrebna jednoglasna odluka u Vijeću, savjetovanje s Parlamentom i nacionalna ratifikacija u svim državama članicama; naglašava da se svaki skup novih vlastitih sredstava mora smatrati pravednim kako bi se izbjegle situacije u kojima se provedbom takvih tokova prihoda nerazmjerno kažnjavaju određene države članice;

120. smatra da se, s obzirom na dosad nezabilježene izazove koji zahtijevaju znatno povećanje ulaganja u više područja politika u sljedećem razdoblju VFO-a, prihodovna osnovica proračuna EU-a mora proširiti, ojačati, diversificirati i modernizirati na opravdan

način; ustraje u tome da bi u tu svrhu postojeća vlastita sredstva trebalo prilagoditi i nadograditi, a nova vlastita sredstva trebalo bi uvesti bez daljnje odgode; osim toga, smatra da bi prihodi koji nisu vlastita sredstva trebali biti ključan dio kombinacije izvora prihoda, a da bi dobro definirane operacije uzimanja i davanja zajmova čije su nepredviđene obveze sigurno pokrivene u prostoru proračuna u okviru gornjih granica vlastitih sredstava trebale ostati provediva zamjenska opcija, barem u vrijeme nepredviđenih kriza;

121. podsjeća na pravnu obvezu i političku odgovornost za pravodobnu otplatu duga NGEU-a; ponavlja svoje stajalište da bi se otplatom duga NGEU-a i dalje trebalo upravljati razborito i fleksibilno, među ostalim, ako je to moguće, operacijama refinanciranja, kako bi se pritisak na VFO i njegove programe za razdoblje 2028. – 2034. sveo na najmanju moguću mjeru;

122. pozdravlja napore Komisije da utvrdi nova vlastita sredstva te da predloži određeno kalibriranje tradicionalnih vlastitih sredstava, kao što su carine, u cilju jačanja financijske autonomije Unije i smanjenja ovisnosti o nacionalnim doprinosima, osiguravajući pritom buduće financiranje proračuna Unije; podržava pristup koji uključuje širi paket sredstava koji je predložila Komisija jer je to realističan put za osiguravanje potrebne potpore u Vijeću; prima na znanje različite vrste predloženih vlastitih sredstava; posebno naglašava, međutim, da se svaki paket novih vlastitih sredstava mora donijeti u isto vrijeme kada i sljedeći višegodišnji financijski okvir te da se njime mora stvoriti stabilan i dostatan tok prihoda od najmanje otprilike 60 milijardi EUR godišnje jer je ta razina ključna za osiguravanje stabilne otplate zajmova preuzetih u okviru NGEU-a, ispunjavanje obveza Unije i financiranje zajedničkih ulaganja u europska javna dobra; poziva Vijeće da brzo postigne dogovor o novim vlastitim sredstvima kako bi se pružila dugoročna proračunska sigurnost;

123. zahtijeva da Vijeće, ako ukloni određene elemente paketa sredstava, nastali jaz zamijeni povećanim pozivnim stopama za druge izvore ili ih zamijeni drugim izvorom; naglašava da novi izvori ne bi trebali štetiti konkurentnosti malih i srednjih poduzeća ili konkurentnosti EU-a u cjelini; smatra da bi, između ostalog, kao moguća rješenja trebalo istražiti prihodovni potencijal poreza na digitalne usluge usmjerenog na glavne digitalne platforme, poreza na usluge online kockanja i klađenja, proširenja Mehanizma za prilagodbu ugljika na granicama i poreza temeljenog na jedinstvenoj stopi oporezivanja kapitalnih dobitaka od kriptoimovine ako druga predložena vlastita sredstva ne dobiju potporu među državama članicama kako bi se osigurala porezna pravednost i razina prihoda razmjerna potrebama;

124. smatra da zajedničko zaduživanje predstavlja održivu opciju kojom se Uniji omogućuje da brzo odgovori na neočekivane događaje i olakšava pravovremeno financiranje politika EU-a s jasnom dodanom vrijednošću EU-a; naglašava da bi takva opcija trebala biti u potpunosti usklađena sa strateškim prioritetima EU-a za europska

javna dobra ili bi se njome trebala olakšati ulaganja u prekogranične ili paneuropske projekte kojima se povećava potencijal rasta EU-a;

125. ističe važnost prijedloga Komisije o novoj vrsti kriznog mehanizma koji se temelji na izvanrednom zaduživanju potpomognutom dodatnim prostorom u proračunu u okviru gornje granice vlastitih sredstava i koji se temelji na dosljedno izvrsnom kreditnom rejtingu proračuna EU-a; napominje da je taj instrument vremenski ograničen, da podliježe unaprijed definiranim kriterijima i ograničenjima u pogledu svrhe, područja primjene i veličine koji su razgraničeni dodatnim dostupnim odjeljkom u prostoru u proračunu; nadalje napominje da će se tim instrumentom Uniji omogućiti da mobilizira do 395 milijardi EUR u zajmovima državama članicama u slučaju ozbiljnih kriza, ozbiljnih poteškoća ili ozbiljnih prijetnji od njih u razdoblju 2028. – 2034.; izražava zadovoljstvo zbog toga što se predloženi mehanizam ne bi temeljio na članku 122. UFEU-a, kojim se Parlament marginalizira kao u prethodnim slučajevima, nego na uredbi Vijeća u skladu s člankom 311. stavkom 4. UFEU-a, koja zahtijeva suglasnost Parlamenta, čime se osigurava institucionalna ravnoteža i postupovna odgovornost;

126. smatra da taj mehanizam može biti dodatni alat na razini EU-a za brz i učinkovit odgovor na sve veće potrebe, kako je u više navrata zagovarao Mario Draghi, kao i na nepredvidive događaje; poziva Komisiju i države članice da iskoriste iskustvo stečeno u okviru instrumenta NextGenerationEU za financiranje i provedbu budućih strateških ulaganja EU-a;

127. navodi da će isključivo odobriti dugoročni proračun, uključujući odgovarajuće i održive prihode, koji je prilagođen potrebama Unije u svijetu koji se mijenja;

Izmjene uredbe o MFF-u:

128. traži od Komisije da uzme u obzir niže navedene promjene:

Prijedlog uredbe Vijeća treba promijeniti na sljedeći način:

Promjena 1

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 13.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(13) Netematski posebni instrumenti potrebni su da se osigura fleksibilnost u korist bilo kojeg naslova VFO-a prema potrebama i da se olakša proračunski postupak. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice trebao bi omogućiti da se razlike raspoložive ispod gornjih granica odobrenih sredstava za preuzimanje obveza odnosno odobrenih sredstava za plaćanje prenose među financijskim godinama i, za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, među naslovima VFO-a, a da se pritom ne premaše ukupni iznosi gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za odobrena sredstva za plaćanje tijekom cijelog razdoblja VFO-a. U skladu s dobrim financijskim upravljanjem i razboritim planiranjem proračuna, mobilizacija iznosa razlika do gornje granice iz tekućih i budućih financijskih godina trebala bi biti krajnja mjera.	***Briše se.***

Promjena 2

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 13.a (nova)

Tekst koji *je* ***predložila Komisija***	*Promjena*
	(***13a***) ***S obzirom na nesigurnost u pogledu budućih kretanja kamatnih stopa i kako bi se izbjegli nepotrebni pritisci na programe Unije, primjereno je uspostaviti tematski posebni instrument – Instrument Europske unije za oporavak (EURI) – pokrivanje otplate glavnice i troškova financiranja povezanih s instrumentom NextGenerationEU. Potrebna odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje u proračunu Unije trebala bi biti dostupna iznad gornjih granica VFO-a.***

Promjena 3

Prijedlog uredbe
Uvodna izjava 14.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(14) Instrument fleksibilnosti trebao bi biti na raspolaganju kako bi se omogućilo financiranje posebnih nepredviđenih rashoda za određenu financijsku godinu. Instrument fleksibilnosti trebao bi se sastojati od fiksnog iznosa te iznosa jednakih prihodima prikupljenima na temelju provedbe Unijinih politika, npr. novčanim kaznama, financijskim i drugim sankcijama te svim	(14) Instrument fleksibilnosti trebao bi biti na raspolaganju kako bi se omogućilo financiranje posebnih nepredviđenih rashoda za određenu financijsku godinu. Instrument fleksibilnosti trebao bi se sastojati od fiksnog iznosa te iznosa jednakih prihodima prikupljenima na temelju provedbe Unijinih politika, npr. novčanim kaznama, financijskim i drugim sankcijama te svim

pripadajućim kamatama ili drugim na temelju njih ostvarenim prihodima koje izriču institucije Unije ***i*** iznosa jednakih opozvanim odobrenim sredstvima, koja nisu vanjski namjenski prihodi, uz izuzeće iznosa koji su ponovno stavljeni na raspolaganje u skladu s posebnim pravilima o ponovnom stavljanju na raspolaganje odobrenih sredstava koja odgovaraju opozivima.	pripadajućim kamatama ili drugim na temelju njih ostvarenim prihodima koje izriču institucije Unije***,*** iznosa jednakih opozvanim odobrenim sredstvima, koja nisu vanjski namjenski prihodi, uz izuzeće iznosa koji su ponovno stavljeni na raspolaganje u skladu s posebnim pravilima o ponovnom stavljanju na raspolaganje odobrenih sredstava koja odgovaraju opozivima***, razlika koje su ostale raspoložive iz prethodnih godina, godišnjeg viška te sredstava vraćenih iz financijskih instrumenata ne dovodeći u pitanje odredbe za pojedinačne programe. Prema potrebi i kao krajnja mjera, u godišnjem proračunskom postupku trebalo bi biti moguće povećati iznos instrumenta fleksibilnosti za iznos koji bi se u potpunosti nadoknadio razlikom u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza ili odobrenim sredstvima za plaćanje u jednom ili više naslova VFO-a za predmetnu financijsku godinu ili buduće financijske godine.***

Promjena 4

Prijedlog uredbe
Poglavlje 1. – članak 2. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
2. Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz posebnih instrumenata iz članaka ***6***. ***i 8***., ***odobrena sredstva za preuzimanje obveza*** i ***odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica***	2. Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz posebnih instrumenata iz članaka ***5.a, 6***., ***8.*** i ***8.a***, odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a.

VFO-a.

Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice kako je utvrđen u članku 7., odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a za određenu godinu.

Promjena 5

Prijedlog uredbe
Poglavlje 2. – članak 3.a (novi)

Tekst koji je predložila *Komisija*	*Promjena*
	Članak 3.a
	Ukupna razlika do gornje granice za plaćanja
	1. Svake godine, počevši od 2029., kao dio tehničke prilagodbe iz članka 4., Komisija prilagođava gornju granicu za plaćanje za razdoblje 2029. – 2034. naviše za iznos jednak razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice za plaćanje iz VFO-a za godinu n-1.
	2. Svaka prilagodba izvršena u skladu sa stavkom 1. u cijelosti se kompenzira odgovarajućim smanjenjem gornje granice za plaćanje za godinu n-1.

Promjena 6

Prijedlog uredbe
Poglavlje 2. – članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(c) izračun ukupne razlike do gornje granice za obveze kako je navedeno u članku 7. stavku 1. točki (a);	***Briše se.***

Promjena 7

Prijedlog uredbe
Poglavlje 2. – članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(d) izračun prilagodbe gornje granice odobrenih sredstava za plaćanje u okviru ukupne razlike do gornje granice za plaćanje kako je navedeno u članku ***7. stavku 1***. točki (***b***);	(d) izračun prilagodbe gornje granice odobrenih sredstava za plaćanje u okviru ukupne razlike do gornje granice za plaćanje kako je navedeno u članku ***3***. točki (***a***);

Promjena 8

Prijedlog uredbe
Poglavlje 2. – članak 4. – stavak 1.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(e) izračun maksimalnog iznosa za pričuvu za nepredviđene izdatke kako je navedeno u članku 7. stavku 1. točki (c);	***Briše se.***

Promjena 9

Prijedlog uredbe
Poglavlje 2. – članak 4. – stavak 1. – točka f

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(f) izračun iznosa koje je	(f) izračun iznosa koje je

potrebno staviti na raspolaganje Instrumentu fleksibilnosti na temelju članka 8. stavka 2***. prvog podstavka točaka (a) i (b)***.	potrebno staviti na raspolaganje Instrumentu fleksibilnosti na temelju članka 8. stavka 2.

Promjena 10

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 5.a (novi)

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
	Članak 5.a
	Instrument EURI
	1. Instrument EURI mobilizira se za financiranje otplate glavnice i troškova financiranja dospjelih u odnosu na sredstva pozajmljena na tržištima kapitala u skladu s člankom 5. stavkom 2. Odluke (EU, Euratom) br. 2020/2053.
	2. Europski parlament i Vijeće mobiliziraju instrument EURI u okviru proračunskog postupka iz članka 314. UFEU-a.

Promjena 11

Prijedlog uredbe
Poglavlje3. – članak 6. – stavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
1. Pričuva za Ukrajinu može se mobilizirati isključivo u svrhu financiranja rashoda za Ukrajinu ***u okviru*** [Uredbe (EU) XXXX/XX] [Globalna Europa].	1. Pričuva za Ukrajinu može se mobilizirati isključivo u svrhu financiranja***:***
	(a) rashoda za Ukrajinu ***na temelju*** [Uredbe (EU) XXXX/XX]

[Globalna Europa] ***te rashoda za subvencije za kamatne stope i subvencije za troškove zaduživanja u skladu s člancima 23. i 34. Uredbe (EU) 2024/792 [Instrument za Ukrajinu], člankom 17. Uredbe (EU) 2022/2463 [MFP+], člankom 6. Odluke (EU) 2022/1628 [MFP II] i člankom 5. stavkom 2. Odluke (EU) 2022/1201 [MFP I];***

(b) rashoda na temelju članka 22. Uredbe (EU) 2026/467 [Uredba o zajmu za potporu Ukrajini].

2. Pričuva za Ukrajinu ***ne smije premašiti iznos od*** 88,9 milijardi EUR u cijenama iz 2025. za razdoblje 2028. – 2034. ***Godišnji iznos mobiliziran u okviru pričuve za Ukrajinu u određenoj godini*** ne smije premašiti 13,5 milijardi EUR u cijenama iz 2025. Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa u određenoj godini može se iskoristiti u narednim godinama, do 2034.

2. Pričuva za Ukrajinu ***obuhvaća iznos koji ne premašuje*** 88,9 milijardi EUR u cijenama iz 2025. za razdoblje 2028. – 2034. ***isključivo za rashode iz prvog podstavka točke (a). Godišnji mobilizirani iznos*** ne smije premašiti 13,5 milijardi EUR u cijenama iz 2025. Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa u određenoj godini može se iskoristiti u narednim godinama, do 2034***.***

3. Osim toga, pričuva za Ukrajinu obuhvaća i iznos od 26,2 milijarde EUR u cijenama iz 2025. za razdoblje 2028. – 2034., isključivo za rashode iz prvog podstavka točke (b). Ako preostala raspoloživa sredstva u određenoj godini nisu dovoljna za pokrivanje subvencije za troškove zaduživanja koju je Ukrajina zatražila na temelju članka 22. Uredbe (EU) 2026/467 [Uredba o zajmu za potporu Ukrajini], dodatni doprinosi država članica sudionica na temelju iste Uredbe (EU) 2026/467 [Uredba o zajmu za

	potporu Ukrajini] dodjeljuju se u obliku vanjskih namjenskih prihoda.
3. Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati pričuvu za Ukrajinu u okviru proračunskog postupka predviđenog člankom 314. UFEU-a.	***4.*** Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati pričuvu za Ukrajinu u okviru proračunskog postupka predviđenog člankom 314. UFEU-a.

Promjena 12

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 7.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Članak 7.	***Briše se.***
Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice	
1. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice obuhvaća:	
(a) od 2029., iznose koji odgovaraju razlikama koje su ostale raspoložive ispod gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu n–1 koje treba staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godine od 2029. do 2034. („ukupna razlika do gornje granice za obveze”);	
(b) od 2029., iznose jednake razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice VFO-a za plaćanje za godinu n–1 kako bi se gornja granica za plaćanje za godine od 2029. do 2034. prilagodila naviše („ukupna razlika do gornje	

granice za plaćanje”); i

(c) kao krajnju mjeru, dodatne iznose koji se mogu staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a u određenoj godini za odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, ili oboje, ovisno o slučaju, pod uvjetom da se u cijelosti izvrši prijeboj u okviru razlika do gornje granice u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza te da se u cijelosti izvrši prijeboj u okviru razlika do gornje granice za plaćanje za buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za plaćanje („pričuva za nepredviđene izdatke”).

2. Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati ukupnu razliku do gornje granice za obveze u okviru proračunskog postupka predviđenog člankom 314. UFEU-a.

3. Komisija, počevši od 2029., provodi prilagodbe naviše u okviru ukupne razlike do gornje granice za plaćanje kao dio tehničke prilagodbe iz članka 4.

Svaka prilagodba naviše u okviru ukupne razlike do gornje granice za plaćanje u cijelosti se prebija odgovarajućim iznosom smanjenja gornje granice za plaćanje za godinu n–1.

4. Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati

pričuvu za nepredviđene izdatke u okviru proračunskog postupka predviđenog člankom 314. UFEU-a kao krajnju mjeru za reagiranje na nepredviđene okolnosti.

Iznosi u okviru pričuve za nepredviđene izdatke mogu se mobilizirati samo ako iznosi raspoloživi na temelju stavka 1. točaka (a) i (b), kako je primjenjivo, nisu dostatni.

Pričuva za nepredviđene izdatke ne smije ni u jednoj godini premašiti 0,04 % bruto nacionalnog dohotka Unije, kako je izračunano u okviru godišnje tehničke prilagodbe iz članka 4.

Iznosi obuhvaćeni prijebojem ne smiju se dodatno mobilizirati u kontekstu VFO-a.

5. Upotreba jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice u bilo kojoj godini mora biti u skladu s gornjim granicama vlastitih sredstava utvrđenima u Odluci o vlastitim sredstvima.

Promjena 13

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8. – stavak 2. – točka b

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
(b) iznosa jednakog opozvanim odobrenim sredstvima, koja nisu vanjski namjenski prihodi, u godini n–2, uz izuzeće iznosâ opozvanih sredstava koja su ponovno stavljena na raspolaganje u skladu s posebnim	(b) iznosa jednakog opozvanim odobrenim sredstvima, koja nisu vanjski namjenski prihodi, u godini n–2, uz izuzeće iznosâ opozvanih sredstava koja su ponovno stavljena na raspolaganje u skladu s posebnim

pravilima o stavljanju na raspolaganje odobrenih sredstava kako je navedeno u članku 15. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ***i*** Uredbi [(EU) XXXX/XX] [Nacionalni i regionalni partnerski fond].	pravilima o stavljanju na raspolaganje odobrenih sredstava kako je navedeno u članku 15. Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509***,*** Uredbi [(EU) XXXX/XX] [Nacionalni i regionalni partnerski fond***] i Uredbi [(EU) XXXX/XX] [Globalna Europa***].

Promjena 14

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8. – stavak 2. – točka ba (nova)

Tekst *koji* ***je predložila Komisija***	*Promjena*
	(ba) iznos koji odgovara razlikama koje preostaju do gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza iz prethodnih financijskih godina;

Promjena 15

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8. – stavak 2. – točka bb (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
	(bb) ako u godini n-1 postoji višak, iznos jednak tom višku, isključujući prihode iz točke (a).

Promjena 16

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8. – stavak 2. – podstavak 1.a (novi)

Tekst *koji je* ***predložila Komisija***	*Promjena*
	Prema potrebi i kao krajnju mjeru, Europski parlament i Vijeće mogu povećati iznos iz prvog podstavka za iznos koji u određenoj godini ne premašuje 0,04 % bruto nacionalnog dohotka Unije, kako je izračunato u okviru tehničke prilagodbe iz članka 4., i koji se u cijelosti nadoknađuje razlikom odobrenih sredstava za preuzimanje obveza ili odobrenih sredstava za plaćanje, ili oboje, u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine. Iznosi koji se na taj način nadoknađuju ne mobiliziraju se dodatno u kontekstu VFO-a i usklađeni su s gornjom granicom vlastitih sredstava.

Promjena 17

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8. – stavak 2. – podstavak 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Komisija svake godine u okviru tehničkih prilagodbi iz članka 4. izračunava raspoložive iznose na temelju prvog ***podstavka točaka (a)*** i ***(b)*** ovog stavka.	Komisija svake godine u okviru tehničkih prilagodbi iz članka 4. izračunava raspoložive iznose na temelju prvog i ***drugog podstavka*** ovog stavka.

Promjena 18

Prijedlog uredbe
Poglavlje 3. – članak 8.a (novi)

Tekst *koji je* ***predložila*** *Komisija*	*Promjena*
	Članak 8.a
	Pričuva za solidarnost za prirodne katastrofe
	1. ***Pričuva za solidarnost za prirodne katastrofe može se upotrijebiti kao krajnja mjera za financiranje odgovora na posebne potrebe unutar Unije za hitne odgovore i operacije potpore nakon izravne štete koja je uzrokovana kao izravna posljedica prirodnih katastrofa.***
	2. ***Pričuva za solidarnost za prirodne katastrofe ne smije premašiti maksimalni godišnji iznos od četiri milijarde EUR (u cijenama iz 2025.). Bilo koji dio godišnjeg iznosa koji nije iskorišten u godini n može se iskoristiti u sljedećim godinama do 2034.***
	Dana 1. listopada svake godine najmanje četvrtina godišnjeg iznosa pričuve za solidarnost za prirodne katastrofe ostaje raspoloživa za pokrivanje potreba koje se pojave do kraja te godine.
	U iznimnim slučajevima i ako preostala dostupna financijska sredstva nisu dovoljna za pokrivanje iznosa koji se smatraju potrebnima u godini tijekom koje je došlo do katastrofe iz stavka 1., Komisija može predložiti da se razlika financira iz godišnjeg iznosa iz stavka 2. raspoloživog za sljedeću godinu, do maksimalnog iznosa od jedne milijarde EUR

	(u cijenama iz 2025.).
	3. Odobrena sredstva za pričuvu za solidarnost za prirodne katastrofe unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.

Promjena 19

Prijedlog uredbe
Poglavlje 4. – članak 9. – naslov

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Revizija VFO-a kako bi se osiguralo pridržavanje gornjih granica vlastitih sredstava	***Preispitivanje u sredini razdoblja VFO-a***

Promjena 20

Prijedlog uredbe
Poglavlje 4. – članak 9. – stavak 1.a (novi)

Tekst koji je predložila *Komisija*	*Promjena*
	1.a Najkasnije do 31. srpnja 2031. Komisija predstavlja preispitivanje funkcioniranja VFO-a. Tom obaveznom preispitivanju po potrebi se prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe. Prethodno dodijeljene nacionalne omotnice u skladu s Uredbom XXXX/2027 [NRPP-ovi] tom se revizijom ne smanjuju.

Promjena 21

Prijedlog uredbe
Poglavlje 5. – članak 13.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Komisija podnosi prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja ***2033***.	Komisija podnosi prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja ***2032***.

Izmjene međuinstitucijskog sporazuma

129. naglašava da, kao rezultat pregovora i donošenja nove Uredbe o VFO-u, Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima te o dobrom financijskom upravljanju treba izmijeniti kako slijedi:

Promjena 22

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Naslov

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
MEĐUINSTITUCIJSKOG SPORAZUMA	MEĐUINSTITUCIJSKOG SPORAZUMA
između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o ***proračunskoj disciplini,*** suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju	između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju

Promjena 23

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Uvodna izjava 1.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
1. Svrha je ovog Sporazuma, donesenog u skladu s člankom 295. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)***, provesti proračunsku***	1. Svrha je ovog Sporazuma, donesenog u skladu s člankom 295. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)unaprijediti funkcioniranje

disciplinu, unaprijediti funkcioniranje godišnjeg proračunskog postupka i suradnju institucija u pogledu proračunskih pitanja te osigurati dobro financijsko upravljanje.

godišnjeg proračunskog postupka i suradnju institucija u pogledu proračunskih pitanja te osigurati dobro financijsko upravljanje.

Promjena 24

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 1.
Odjeljak A – točka 7.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
7. U skladu s člankom 312. stavkom 5. UFEU-a, institucije poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se olakšalo donošenje novog VFO-a ili njegova revizija, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom iz članka 312. stavka 2. UFEU-a. ***U takve*** mjere ***ubrajat će se redoviti sastanci*** i ***razmjena informacija između*** Europskog parlamenta i Vijeća ***te,*** na inicijativu Komisije, ***sastanci predsjednikâ*** institucija kako je utvrđeno u članku 324. UFEU-a kako bi se promicalo savjetovanje i usuglašavanje stajališta institucija. Ako je predstavljen prijedlog za novi VFO ili za znatnu reviziju, institucije će ***imati za cilj*** utvrditi posebne dogovore za međusobnu suradnju i dijalog tijekom cijelog postupka koji dovodi do njegova donošenja.	7. U skladu s člankom 312. stavkom 5. UFEU-a, institucije poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se olakšalo donošenje novog VFO-a ili njegova revizija, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom iz članka 312. stavka 2. UFEU-a. ***Te*** mjere ***uključuju:*** ***(a) redovite sastanke i razmjenu informacija između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije na političkoj*** i ***tehničkoj razini tijekom cijelog postupka, uključujući prisutnost predstavnika*** Europskog parlamenta ***na formalnim*** i ***neformalnim sastancima*** Vijeća ***za opće poslove*** na ***kojima se raspravlja o VFO-u;*** ***(b) na*** inicijativu Komisije, ***među ostalim na zahtjev Europskog parlamenta ili Vijeća, sastanke predsjednika*** institucija kako je utvrđeno u članku 324. UFEU-a kako bi se promicalo savjetovanje i usuglašavanje stajališta institucija***;*** ***(c) prijenos pravodobnih***

podataka i informacija od strane Komisije, među ostalim na zahtjev Europskog parlamenta ili Vijeća, te organizacija tehničkih brifinga za obje institucije;

(d) trilateralne pregovore.

Ako je predstavljen prijedlog za novi VFO ili za znatnu reviziju, institucije će ***nastojati*** utvrditi posebne dogovore za međusobnu suradnju i dijalog tijekom cijelog postupka koji dovodi do njegova donošenja ***na temelju kalendara koji je predložila Komisija, uključujući posebno mjere utvrđene u prvom podstavku.***

Ako dođe do kašnjenja u rasporedu iz drugog podstavka zbog kojih postoji rizik da se do kraja prethodnog financijskog okvira neće donijeti uredba Vijeća kojom se utvrđuje novi financijski okvir, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja krizni plan.

Promjena 25

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 1.
Odjeljak B – točka 9.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice	***Briše se.***
9. Mobilizaciju svih iznosa ili dijela iznosa iz članka 7. stavka 1. točke (c) Uredbe o VFO-u („pričuva za nepredviđene izdatke") predlaže Komisija nakon što utvrdi da se potrebna odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, ovisno o slučaju, ne mogu financirati na neki drugi način. Takav prijedlog može se podnijeti u kontekstu nacrta proračuna ili nacrta izmjene proračuna.	
Sredstva iz pričuve za nepredviđene izdatke mogu mobilizirati Europski parlament i Vijeće u okviru proračunskog postupka iz članka 314. UFEU-a.	

Promjena 26

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 1.
Odjeljak B – točka 9.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
	Pričuva za solidarnost za prirodne katastrofe
	9.a Ako Komisija smatra da su ispunjeni uvjeti za mobilizaciju pričuve za

solidarnost za prirodne katastrofe, ona Europskom parlamentu i Vijeću podnosi prijedlog za prijenos sredstava iz te pričuve u odgovarajuće proračunske linije u skladu s Financijskom uredbom.

Odluku o mobilizaciji iznosâ na temelju članka 8.a stavka 1. Uredbe o VFO-u zajednički donose Europski parlament i Vijeće na prijedlog Komisije.

Prije podnošenja bilo kakvog prijedloga za prijenos sredstava za pomoć iz pričuve za solidarnost za prirodne katastrofe, Komisija ispituje mogućnosti preraspodjele odobrenih sredstava.

Promjena 27

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak A – točka 10. – podstavci 2. i 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Europski parlament i Vijeće, kao i Komisija pri izradi nacrta proračuna, obvezuju se da neće odstupiti od tog iznosa za više od ***20*** % tijekom cijelog razdoblja trajanja dotičnog programa ili instrumenta, osim ako nastanu nove propisno opravdane okolnosti, među ostalim povezane s prioritetima politike Unije, pri čemu se uzimaju u obzir rezultati ostvareni provedbom programa i instrumenata.	Europski parlament i Vijeće, kao i Komisija pri izradi nacrta proračuna, obvezuju se da neće odstupiti od tog iznosa za više od ***5*** % tijekom cijelog razdoblja trajanja dotičnog programa ili instrumenta, osim ako nastanu nove propisno opravdane okolnosti, među ostalim povezane s prioritetima politike Unije, pri čemu se uzimaju u obzir rezultati ostvareni provedbom programa i instrumenata***. Svako povećanje na temelju takvih varijacija ostaje manje od postojeće gornje granice za dotični naslov, ne dovodeći u pitanje primjenu instrumenata iz Uredbe o VFO-u i ovog Sporazuma.***
Ova točka ne primjenjuje se na odobrena sredstva koja su unaprijed dodijeljena po državi članici u skladu s Uredbom [(EU) XXXX/XX] [Nacionalni i regionalni partnerski fond].	Ova točka ne primjenjuje se na odobrena sredstva koja su unaprijed dodijeljena po državi članici u skladu s Uredbom [(EU) XXXX/XX] [Nacionalni i regionalni partnerski fond].

Promjena 28

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak A – točka 11.

Tekst koji je predložila Komisija	Promjena
11. Kako bi pružila točna i pouzdana predviđanja proračunskih posljedica temeljnih akata u smislu članka 2. točke 4.	11. Kako bi pružila točna i pouzdana predviđanja proračunskih posljedica temeljnih akata u smislu članka 2. točke 4.

Financijske uredbe i zakonodavnih prijedloga koji su u postupku donošenja, Komisija nacrtu proračuna prilaže cjelokupno indikativno financijsko programiranje za ***naslove*** 2. i 3. VFO-a. U tom programiranju, strukturiranom u naslove, područja politike i proračunske linije, ***trebalo bi biti navedeno*** sljedeće:

(a) temeljni akti, uz navođenje je li riječ o višegodišnjim programima, o pravnim aktima kojima se osnivaju decentralizirane agencije ili povjeravaju zadaće decentraliziranim agencijama ili o godišnjim djelovanjima:

(1) za višegodišnje programe Komisija ***bi trebala navesti*** postupak na temelju kojeg su doneseni, trajanje programa, ukupnu indikativnu financijsku omotnicu i udio dodijeljen za administrativne rashode;

(2) za pravne akte kojima se osnivaju decentralizirane agencije ili povjeravaju nove zadaće decentraliziranim agencijama Komisija ***bi trebala navesti*** pravnu osnovu na temelju koje su doneseni i iznijeti višegodišnje procjene;

(3) za godišnja djelovanja (povezana s pilot-projektima i pripremnim djelovanjima) i djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije Komisija ***bi trebala iznijeti*** višegodišnje procjene;

(b) zakonodavni prijedlozi Komisije koji su u postupku donošenja i najnovije dostupne

Financijske uredbe i zakonodavnih prijedloga koji su u postupku donošenja, Komisija nacrtu proračuna prilaže cjelokupno indikativno financijsko programiranje za ***instrument EU-a uspostavljen u [Uredbi o NPP-u] i za sve programe u naslovima*** 2. i 3. VFO-a. U tom programiranju, strukturiranom u naslove, područja politike i proračunske linije, ***navodi se*** sljedeće:

(a) temeljni akti, uz navođenje je li riječ o višegodišnjim programima, o pravnim aktima kojima se osnivaju decentralizirane agencije ili povjeravaju zadaće decentraliziranim agencijama ili o godišnjim djelovanjima:

(1) za višegodišnje programe Komisija ***navodi*** postupak na temelju kojeg su doneseni, trajanje programa, ukupnu indikativnu financijsku omotnicu i udio dodijeljen za administrativne rashode;

(2) za pravne akte kojima se osnivaju decentralizirane agencije ili povjeravaju nove zadaće decentraliziranim agencijama Komisija ***navodi*** pravnu osnovu na temelju koje su doneseni i iznijeti višegodišnje procjene;

(3) za godišnja djelovanja (povezana s pilot-projektima i pripremnim djelovanjima) i djelovanja koja se financiraju u okviru ovlasti Komisije Komisija ***iznosi*** višegodišnje procjene;

(b) zakonodavni prijedlozi Komisije koji su u postupku donošenja i najnovije dostupne informacije o njihovim potencijalnim proračunskim

informacije o njihovim potencijalnim proračunskim posljedicama, prema potrebi uključujući reprogramiranje koje bi bilo potrebno u slučaju donošenja.

U indikativnom financijskom programiranju transparentno se navode nedodijeljene pričuve i „rezerve” u okviru višegodišnjih programa.

Komisija ***bi trebala razmotriti načine za*** međusobno ***povezivanje financijskog programiranja*** s njezinim zakonodavnim programiranjem radi pružanja točnijih i pouzdanijih predviđanja. Za svaki zakonodavni prijedlog Komisija ***bi trebala navesti*** je li uključen u programiranje dostavljeno istodobno uz podnošenje nacrta proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna. Komisija ***bi trebala obavijestiti*** Europski parlament i Vijeće posebice o sljedećem:

(a) svim novim zakonodavnim aktima koji su doneseni i svim podnesenim prijedlozima koji su u postupku donošenja, ali nisu uključeni u programiranje dostavljeno istodobno uz nacrt proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna (s odgovarajućim iznosima);

(b) zakonodavstvu predviđenom u godišnjem zakonodavnom programu rada Komisije, uz navođenje bi li ta djelovanja mogla imati financijski učinak.

Kad god je potrebno, Komisija ***bi*** posljedicama, prema potrebi uključujući reprogramiranje koje bi bilo potrebno u slučaju donošenja.

Komisija nacrtu proračuna prilaže i indikativno financijsko programiranje prema glavnim ciljevima fondova u okviru podijeljenog upravljanja iz naslova 1. U indikativnom financijskom programiranju transparentno se navode nedodijeljene pričuve i „rezerve” u okviru višegodišnjih programa.

Komisija međusobno ***povezuje financijsko programiranje*** s njezinim zakonodavnim programiranjem radi pružanja točnijih i pouzdanijih predviđanja. Za svaki zakonodavni prijedlog Komisija ***navodi*** je li uključen u programiranje dostavljeno istodobno uz podnošenje nacrta proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna. Komisija ***obavještava*** Europski parlament i Vijeće posebice o sljedećem:

(a) svim novim zakonodavnim aktima koji su doneseni i svim podnesenim prijedlozima koji su u postupku donošenja, ali nisu uključeni u programiranje dostavljeno istodobno uz nacrt proračuna ili nakon konačnog donošenja proračuna (s odgovarajućim iznosima);

(b) zakonodavstvu predviđenom u godišnjem zakonodavnom programu rada Komisije, uz navođenje bi li ta djelovanja mogla imati financijski učinak.

Kad god je potrebno, Komisija ***navodi*** reprogramiranje do kojeg dolazi zbog novih zakonodavnih

trebala naznačiti reprogramiranje do kojeg dolazi zbog novih zakonodavnih prijedloga. Indikativno financijsko programiranje ažurira se nakon donošenja proračuna kako bi se unijeli rezultati proračunskog postupka i drugih relevantnih odluka.	prijedloga. Indikativno financijsko programiranje ažurira se nakon donošenja proračuna kako bi se unijeli rezultati proračunskog postupka i drugih relevantnih odluka. ***U njemu se daje detaljan pregled cijelog programskog razdoblja, detaljno objašnjenje promjena u odnosu na financijsko programiranje za prethodnu godinu i svako odstupanje od primarnog referentnog iznosa iz točke 10.***

Promjena 29

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak A – točka 11.b (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
	Dijalog o vlastitim sredstvima
	11.b Tri institucije održavat će redoviti međuinstitucijski dijalog o vlastitim sredstvima, sastajat će se najmanje jednom po predsjedništvu Vijeća i češće na zahtjev jedne institucije.

Promjena 30

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak A – točka 11.c (nova)

Tekst koji je predložila *Komisija*	*Promjena*
	Preuzete obveze
	11.c prije najave financijskih obveza za potporu trećim zemljama, Komisija

	obavješćuje i uzima u obzir stajališta proračunskog tijela o tim pitanjima; za svaki takav slučaj Komisija pruža detaljne i sveobuhvatne informacije, među ostalim o izvoru financiranja za financijske obveze, o tome preusmjeravaju li se postojeća sredstva ili treba mobilizirati nova sredstva, među ostalim kada uključuju zajmove, ili o bilo kakvoj upotrebi fleksibilnih mogućnosti, rezervi ili na drugi način nedodijeljenih iznosa.

Promjena 31

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak B – naslov

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
B. DECENTRALIZIRANE AGENCIJE I EUROPSKE ŠKOLE	***B. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ***

Promjena 32

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak B – točka 12. – podstavci od 1. do 3.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
12. Prije podnošenja prijedloga za osnivanje nove decentralizirane agencije te nakon što razmotri da se predviđene zadaće povjere postojećoj instituciji, agenciji ili tijelu, Komisija ***bi trebala***	12. Prije podnošenja prijedloga za osnivanje nove decentralizirane agencije te***, prema potrebi,*** nakon što razmotri da se ***sve*** predviđene zadaće povjere postojećoj instituciji, agenciji ili tijelu,

izraditi pouzdanu, potpunu i objektivnu procjenu učinka, uzimajući u obzir, među ostalim, potrebnu kritičnu masu osoblja i kompetencija, aspekte troškova i koristi, koherentnost, supsidijarnost i proporcionalnost, učinak na aktivnosti Unije te proračunske posljedice za dotični naslov rashoda. Na temelju tih informacija te ne dovodeći u pitanje zakonodavne postupke ***kojima je uređeno osnivanje decentralizirane agencije***, Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će u okviru proračunske suradnje postići pravodoban dogovor ***o financiranju decentralizirane agencije čije se osnivanje predlaže***.

Primjenjuju se sljedeći postupovni koraci:

— prvo, Komisija sustavno svaki prijedlog za osnivanje nove decentralizirane agencije podnosi na prvom trijalogu o proračunu nakon donošenja prijedloga te predstavlja financijski izvještaj priložen zakonodavnom prijedlogu ***kojim se predlaže osnivanje decentralizirane agencije*** i iznosi posljedice tog postupka za preostalo razdoblje financijskog programiranja,

— drugo, tijekom zakonodavnog postupka Komisija pomaže zakonodavcu u procjeni financijskih posljedica predloženih izmjena. Te financijske posljedice ***trebalo bi uzeti u obzir*** tijekom relevantnih ***koraka primjenjivog zakonodavnog postupka***,

Komisija ***izrađuje*** pouzdanu, potpunu i objektivnu procjenu učinka, uzimajući u obzir, među ostalim, potrebnu kritičnu masu osoblja i kompetencija, aspekte troškova i koristi, koherentnost, supsidijarnost i proporcionalnost, učinak na ***nacionalne aktivnosti i*** aktivnosti Unije te proračunske posljedice za dotični naslov rashoda. Na temelju tih informacija te ne dovodeći u pitanje ***dotične*** zakonodavne postupke, Europski parlament i Vijeće obvezuju se da će u okviru proračunske suradnje postići pravodoban dogovor.

Primjenjuju se sljedeći postupovni koraci:

— prvo, Komisija sustavno svaki prijedlog za osnivanje nove decentralizirane agencije***,*** podnosi na prvom trijalogu o proračunu nakon donošenja prijedloga te predstavlja financijski izvještaj priložen zakonodavnom prijedlogu i iznosi posljedice tog postupka za preostalo razdoblje financijskog programiranja,

— drugo, tijekom zakonodavnog postupka Komisija pomaže zakonodavcu u procjeni financijskih posljedica predloženih izmjena. Te financijske posljedice ***razmatraju se*** tijekom relevantnih ***zakonodavnih trijaloga***,

— treće, prije zaključenja zakonodavnog postupka Komisija predstavlja ažurirani financijski izvještaj, uzimajući u obzir moguće izmjene koje je unio zakonodavac. ***Zakonodavac***

— treće, prije zaključenja zakonodavnog postupka Komisija predstavlja ažurirani financijski izvještaj, uzimajući u obzir moguće izmjene koje je unio zakonodavac. O tom ***konačnom*** financijskom izvještaju ***raspravlja se*** prije postizanja konačnog dogovora i ***zakonodavac ga mora službeno potvrditi***. ***Osim toga, on se*** uvrštava na dnevni red sljedećeg trijaloga o proračunu (u hitnim slučajevima u pojednostavnjenom obliku) radi postizanja dogovora o financiranju,

— četvrto, postignuti dogovor, uzimajući u obzir proračunsku procjenu Komisije u pogledu sadržaja zakonodavnog postupka, potvrđuje se u zajedničkoj izjavi. Ta zajednička izjava podliježe odobrenju Europskog parlamenta i Vijeća, u skladu s poslovnikom svakog od njih.

Isti postupak ***trebao bi*** se ***primijeniti*** na svaku izmjenu pravnog akta o osnivanju decentralizirane agencije koja bi imala učinak na sredstva dotične agencije.

raspravlja o tom ***ažuriranom*** financijskom izvještaju prije postizanja konačnog dogovora i ***službeno potvrđuje završni financijski izvještaj***. ***Taj se završni financijski izvještaj*** uvrštava na dnevni red sljedećeg trijaloga o proračunu (u hitnim slučajevima u pojednostavnjenom obliku) radi postizanja dogovora o financiranju,

— četvrto, postignuti dogovor, uzimajući u obzir proračunsku procjenu Komisije u pogledu sadržaja zakonodavnog postupka, potvrđuje se u zajedničkoj izjavi. Ta zajednička izjava podliježe odobrenju Europskog parlamenta i Vijeća, u skladu s poslovnikom svakog od njih.

Komisija zajedno s nacrtom proračuna dostavlja konsolidirani godišnji pregled svih promjena u programima i agencijama u usporedbi s osnovnim okvirom VFO-a.

Isti postupak ***primjenjuje*** se na svaku izmjenu pravnog akta o osnivanju decentralizirane agencije koja bi imala učinak na sredstva dotične agencije.

Promjena 33

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak B – točka 13.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
13. U proračunskom postupku ***trebalo bi propisno uzeti*** u obzir odgovarajuće odredbe iz Zajedničkog pristupa priloženog Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o decentraliziranim agencijama potpisanoj 19. srpnja 2012.	13. U proračunskom postupku ***propisno se uzimaju*** u obzir odgovarajuće odredbe iz Zajedničkog pristupa priloženog Zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o decentraliziranim agencijama potpisanoj 19. srpnja 2012.

Promjena 34

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak B – točka 14.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
14. Ako Odbor guvernera europskih škola predvidi osnivanje nove europske škole***, za proračunske posljedice tog osnivanja*** na proračun ***Unije treba primijeniti sličan postupak***, ***mutatis mutandis***.	14. ***Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće*** ako Odbor guvernera Europskih škola ***prvi put*** predvidi osnivanje nove ***ili proširenje postojeće*** europske škole ***izvješćem koje sadržava preliminarne informacije o predloženom osnivanju ili proširenju škole, uključujući utjecaj*** na proračun***. Čim Odbor guvernera donese odluku o osnivanju ili proširenju škole, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi drugo izvješće koje sadržava ažurirane informacije o utjecaju te odluke na proračun.***

Promjena 35

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak B – točka 15.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
15. Ako Komisija podnese prijedlog za donošenje akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogao imati znatne posljedice za proračun Unije, ***mogu*** se ***primjenjivati*** sljedeći aranžmani za postupak proračunskog nadzora koji provode Europski parlament i Vijeće uz aktivnu pomoć Komisije.	15. Ako Komisija podnese prijedlog za donošenje akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogao imati znatne posljedice za proračun Unije, ***primjenjuju*** se sljedeći aranžmani za postupak proračunskog nadzora koji provode Europski parlament i Vijeće uz aktivnu pomoć Komisije.

Promjena 36

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 2.
Odjeljak B – točka 16.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
16. Komisija ***će*** svakom prijedlogu akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a ***priložiti*** procjenu proračunskih posljedica predloženog pravnog akta i ***navesti*** bi li dotični akt, prema njezinu mišljenju, mogao imati znatne posljedice za proračun Unije. Na temelju toga Europski parlament i Vijeće mogu zatražiti da se pokrene postupak. Postupak ***će*** se ***odvijati*** u zajedničkom odboru koji se sastoji od predstavnika Europskog parlamenta i Vijeća na odgovarajućoj razini. Komisija ***će sudjelovati*** u radu tog zajedničkog odbora.	16. Komisija svakom prijedlogu akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a ***prilaže*** procjenu proračunskih posljedica predloženog pravnog akta i ***navodi*** bi li dotični akt, prema njezinu mišljenju, mogao imati znatne posljedice za proračun Unije. Na temelju toga Europski parlament i Vijeće mogu zatražiti da se pokrene postupak. Postupak se ***odvija*** u zajedničkom odboru koji se sastoji od predstavnika Europskog parlamenta i Vijeća na odgovarajućoj razini. Komisija ***sudjeluje*** u radu tog zajedničkog odbora.

Ne dovodeći u pitanje ovlasti Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a, Europski parlament i Vijeće ***vodit će*** konstruktivan dijalog u cilju postizanja usuglašenog poimanja proračunskih posljedica predviđenog pravnog akta, uzimajući pritom u obzir hitnost tog pitanja.	Ne dovodeći u pitanje ovlasti Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a, Europski parlament i Vijeće ***vode*** konstruktivan dijalog u cilju postizanja ***pisanog*** usuglašenog poimanja proračunskih posljedica predviđenog pravnog akta, uzimajući pritom u obzir hitnost tog pitanja.
Postupak ***bi*** se ***trebao provesti*** u razdoblju od najviše dva mjeseca***, osim*** ako ***se*** dotični akt ***mora donijeti prije određenog datuma*** ili ako ***Vijeće*** zbog hitnosti tog pitanja ***odredi kraći rok***.	Postupak se ***provodi*** u razdoblju od najviše dva mjeseca ***od datuma njegova pokretanja.*** Ako ***je potrebno donijeti*** dotični akt ***prije isteka tog dvomjesečnog razdoblja*** ili ako ***je to potrebno*** zbog hitnosti tog pitanja***, Europski parlament i Vijeće mogu sporazumno skratiti to razdoblje***.

Promjena 37

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak A – naslov

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
A. IZVRŠENJE PRORAČUNA, PLAĆANJA I NEPODMIRENE OBVEZE (FR. RESTE À LIQUIDER, RAL)	A. IZVRŠENJE PRORAČUNA, PLAĆANJA I NEPODMIRENE OBVEZE (FR. RESTE À LIQUIDER, RAL) ***I NEPREDVIĐENE OBVEZE***

Promjena 38

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak A – točka 19.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
19. S ***obzirom na potrebu osiguravanja da*** se ***ukupna***	19. ***Kako bi se osiguralo da Unija može ispuniti svoje***

odobrena sredstva za plaćanje ***uredno povećavaju*** u odnosu na odobrena sredstva za preuzimanje obveza kako bi se izbjegla neuobičajena prebacivanja nepodmirenih obveza (RAL), institucije su suglasne da će pomno pratiti ***predviđanja plaćanja*** i ***razinu RAL-a*** kako bi se umanjio rizik od ugrožavanja provedbe programâ Unije zbog nedostatka odobrenih sredstava za plaćanje na kraju VFO-a.

Tijekom proračunskog postupka institucije se redovito sastaju radi zajedničkog ocjenjivanja postojećeg stanja i izgleda za izvršenje proračuna u tekućoj i narednim financijskim godinama. Ta se ocjena provodi u obliku namjenskih međuinstitucijskih sastanaka na odgovarajućoj razini, prije kojih Komisija prema potrebi dostavlja detaljno stanje provedbe plaćanja, primljenih zahtjeva za plaćanje i revidiranih predviđanja, prema potrebi uključujući dugoročna predviđanja, kao i relevantne informacije o nepredviđenim obvezama.

financijske obveze koje proizlaze iz postojećih i budućih obveza u skladu s ***člankom 323. UFEU-a te kako bi*** se ***osiguralo uredno kretanje ukupnih odobrenih sredstava*** za plaćanje u odnosu na odobrena sredstva za preuzimanje obveza kako bi se izbjegla neuobičajena prebacivanja nepodmirenih obveza (RAL), institucije su suglasne da će pomno pratiti ***operacije uzimanja*** i ***davanja zajmova i nepredviđene obveze te,*** kako bi se umanjio rizik od ugrožavanja provedbe programâ Unije zbog nedostatka odobrenih sredstava za plaćanje na kraju VFO-a***, predviđanja plaćanja i razinu RAL-a***.

Tijekom proračunskog postupka institucije se redovito sastaju radi zajedničkog ocjenjivanja postojećeg stanja i izgleda za ***uzimanje i davanje zajmova i nepredviđene obveze te za*** izvršenje proračuna u tekućoj i narednim financijskim godinama. Ta se ocjena provodi u obliku namjenskih međuinstitucijskih sastanaka na odgovarajućoj razini, prije kojih Komisija prema potrebi dostavlja detaljno stanje provedbe plaćanja***, prijenosa***, primljenih zahtjeva za plaćanje i revidiranih predviđanja, prema potrebi uključujući dugoročna predviđanja, kao i ***sve*** relevantne informacije o nepredviđenim obvezama ***i odgovarajućem proračunskom pokriću, uključujući dugoročne prognoze, metodologije i ažuriranja o uzimanju i davanju zajmova***.

Promjena 39

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak B – točka 20. – podstavci od 2. do 5.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
Komisija se obvezuje redovito izvješćivati Europski parlament o pripremama, tijeku i dovršetku pregovora o sporazumima o ribarstvu, kao i o njihovim proračunskim posljedicama.	Komisija se obvezuje redovito izvješćivati Europski parlament o pripremama, tijeku i dovršetku pregovora o sporazumima o ribarstvu, kao i o njihovim proračunskim posljedicama.
Tijekom zakonodavnog postupka koji se odnosi na sporazume o ribarstvu institucije se obvezuju uložiti sve napore kako bi osigurale da se svi postupci provedu što brže.	Tijekom zakonodavnog postupka koji se odnosi na sporazume o ribarstvu institucije se obvezuju uložiti sve napore kako bi osigurale da se svi postupci provedu što brže***, pri čemu u potpunosti poštuju interna pravila svake institucije.***
	Komisija nastoji pravodobno dovršiti pregovore o novim sporazumima o ribarstvu ili o produljenju sporazuma o ribarstvu kako bi se izbjegla privremena primjena protokolâ dok Europski parlament još nije dao svoju suglasnost za sklapanje sporazuma ili protokola.
Iznosi predviđeni u proračunu za nove sporazume o ribarstvu ili za produljenje sporazuma o ribarstvu za koje se očekuje da će stupiti na snagu ***ili da će se početi privremeno primjenjivati*** do 1. siječnja dotične financijske godine unose se u glavnu operativnu proračunsku liniju.	Iznosi predviđeni u proračunu za nove sporazume o ribarstvu ili za produljenje sporazuma o ribarstvu za koje se očekuje da će stupiti na snagu do 1. siječnja dotične financijske godine unose se u glavnu operativnu proračunsku liniju.
Iznosi predviđeni u proračunu za nove sporazume o ribarstvu ili za produljenje sporazuma o ribarstvu koji stupe na snagu ***ili se počnu privremeno primjenjivati*** nakon 1. siječnja dotične financijske godine stavljaju se u pričuvu.	Iznosi predviđeni u proračunu za nove sporazume o ribarstvu ili za produljenje sporazuma o ribarstvu koji stupe na snagu nakon 1. siječnja dotične financijske godine stavljaju se u pričuvu.

Promjena 40

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak C – točka 22.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
22. Ukupni iznos rashoda poslovanja za ZVSP u cijelosti se unosi u jedno proračunsko poglavlje, pod nazivom ZVSP. Tim se iznosom pokrivaju stvarne predvidive potrebe, koje se procjenjuju u okviru izrade nacrta proračuna na temelju predviđanja koja Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) priprema svake godine. Osigurava se razumna razlika do gornje granice za pokrivanje nepredviđenih djelovanja. ***Nije moguće unijeti nikakva sredstva u pričuvu.***	22. Ukupni iznos rashoda poslovanja za ZVSP u cijelosti se unosi u jedno proračunsko poglavlje, pod nazivom ZVSP. Tim se iznosom pokrivaju stvarne predvidive potrebe, koje se procjenjuju u okviru izrade nacrta proračuna na temelju predviđanja koja Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) priprema svake godine. Osigurava se razumna razlika do gornje granice za pokrivanje nepredviđenih djelovanja.

Promjena 41

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak C – točka 24. – podstavci 1. i 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
24. Svake godine Visoki predstavnik savjetuje se s Europskim parlamentom o dokumentu usmjerenom na buduće razdoblje, koji se dostavlja do 15. lipnja dotične godine te sadržava glavne aspekte i temeljne smjernice ZVSP-a, uključujući financijske posljedice za opći proračun Unije, evaluaciju mjera pokrenutih u godini n – 1 te procjenu	24. Svake godine Visoki predstavnik savjetuje se s Europskim parlamentom o dokumentu usmjerenom na buduće razdoblje, koji se dostavlja do 15. lipnja dotične godine te sadržava glavne aspekte i temeljne smjernice ZVSP-a, uključujući financijske posljedice za opći proračun Unije, evaluaciju mjera pokrenutih u godini n – 1 te procjenu

usklađenosti i komplementarnosti ZVSP-a s drugim vanjskim financijskim instrumentima Unije. Nadalje, Visoki predstavnik u okviru redovitog političkog dijaloga o ZVSP-u svake godine ***održava najmanje tri zajednička savjetodavna sastanka na kojima izvješćuje*** Europski parlament, ***a pojedinosti o njihovu održavanju trebaju se dogovoriti najkasnije 30. studenoga svake godine. Osobe koje će sudjelovati na tim sastancima odabiru Europski parlament i Vijeće imajući u vidu cilj i narav informacija koje se na njima razmjenjuju.***

Komisiju se poziva da sudjeluje na tim sastancima.

usklađenosti i komplementarnosti ZVSP-a s drugim vanjskim financijskim instrumentima Unije. Nadalje, Visoki predstavnik u okviru redovitog ***financijskog i*** političkog dijaloga o ZVSP-u svake godine ***redovito obavješćuje*** Europski parlament, ***kako je utvrđeno*** u ***točki 24.a***.

Promjena 42

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio 3.
Odjeljak – točka 24.a (nove)

Tekst koji *je* ***predložila Komisija***	*Promjena*
	24.a Redoviti financijski i politički dijalog o ZVSP-u odnosi se na sve aktivnosti Unije koje proizlaze iz provedbe poglavlja o ZVSP-u, a posebno one koje podrazumijevaju rashode ili financijske obveze za proračun Unije. Održava se najmanje pet puta godišnje, a dogovor se postiže najkasnije do 30. studenog godine n-1. U kontekstu tog dijaloga Visoki predstavnik savjetuje se s Europskim parlamentom u skladu s člankom 36. UEU-a kako je opisano u točkama 22., 23. i 24. ovog Sporazuma i osigurava da se njegova stajališta na odgovarajući način uzmu u obzir. Dijalog može uključivati posebne predstavnike Europske unije ili, prema potrebi, povjerenike. Odvija se u skladu sa sigurnosnim pravilima koja se primjenjuju na razmjenu informacija.

Promjena 43

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Dio IV. (novi)
MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA U VEZI S UVJETOVANOSTI U POGLEDU VLADAVINE PRAVA

Tekst *koji je* ***predložila*** *Komisija*	*Promjena*
	MEĐUINSTITUCIJSKA SURADNJA U VEZI S

UVJETOVANOŠĆU VLADAVINE PRAVA

Dio A. Suradnja

25. (novi) Komisija Parlamentu i Vijeću osigurava sustavan, pravodoban, strukturiran i siguran pristup informacijama u kontekstu provedbe Uredbe (EU, Euroatom) 2020/2092 i drugih pravila povezanih s Poveljom o temeljnim pravima i uvjetovanosti u pogledu vladavine prava, uključujući:

a. pisanu obavijest poslanu državi članici;

b. bilo kakav zahtjev za dodatne informacije;

c. korespondenciju između službi Komisije i država članica;

d. opažanja i izvješća koja su dostavile države članice;

e. sve interne dokumente koji sadržavaju pravne analize, procjene ili druge relevantne dokumente Komisije, uključujući relevantne informacije koje je Komisija primila od krajnjih primatelja, koji su doveli do donošenja mjera, produljenja, izmjene ili ukidanja mjera ili nepokretanja mjerodavnih postupaka.

26.(novo) Dogovara se siguran komunikacijski kanal radi zaštite povjerljivosti kad god je to potrebno.

Dio B. Savjetovanje i dijalog

27. (novo) Komisija dostavlja informacije Europskom parlamentu i Vijeću prije nego što predstavi bilo kakav prijedlog za donošenje, produljenje, izmjenu ili

ukidanje mjera te uzima u obzir stajališta iznesena u tom kontekstu.

28. Komisija održava tromjesečne strukturirane dijaloge s relevantnim odborima Europskog parlamenta kako bi se zajamčio protok informacija u stvarnom vremenu i ojačao demokratski nadzor.

29. Institucije sazivaju redovite sastanke na visokoj razini kako bi poboljšale koordinaciju u pogledu paketa instrumenata za vladavinu prava.

Dio C. Transparentnost i godišnje izvješćivanje

30. Komisija u okviru godišnjeg proračunskog postupka Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja konsolidirani godišnji popis svih odluka donesenih u skladu s Uredbom o uvjetovanosti u svim proračunskim naslovima.

Promjena 44

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Prilog
Dio A – točka 1.a (nova)

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
	1.a Kako bi se osiguralo da Europski parlament i Vijeće mogu djelotvorno izvršavati svoje proračunske ovlasti, stanja proračuna, prijenosi ili druge obavijesti koje podrazumijevaju aktiviranje rokova podnose se uzimajući u obzir sva razdoblja stanke, o čijim su se datumima te institucije međusobno pravodobno obavijestile putem svojih službi.

Promjena 45

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Prilog
Dio B – točka 2.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
2. Prije nego što Komisija donese nacrt proračuna, pravodobno se saziva trijalog o proračunu radi rasprave o mogućim prioritetima za financiranje za sljedeću financijsku godinu. U raspravama ***će*** se ***uzeti*** u obzir prioriteti politike Unije koje su ***institucije utvrdile*** u relevantnim dokumentima te ***će*** se ***nastojati*** prikupiti informacije za proračunski postupak i istražiti kako se prioriteti mogu najbolje uzeti u obzir u sljedećem proračunu.	2. Prije nego što Komisija donese nacrt proračuna, pravodobno se saziva trijalog o proračunu radi rasprave o mogućim prioritetima za financiranje za sljedeću financijsku godinu. U raspravama se ***uzimaju*** u obzir prioriteti politike Unije koje su ***Europski parlament i Vijeće, kao proračunsko tijelu, utvrdili*** u ***svim*** relevantnim dokumentima te se ***u njima nastoje*** prikupiti informacije za proračunski postupak i istražiti kako se prioriteti mogu najbolje uzeti u obzir u sljedećem proračunu.

Promjena 46

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Prilog
Dio D – točka 13.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
13. Trijalog o proračunu može se sazvati prije glasovanja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta.	13. Trijalog o proračunu može se sazvati prije glasovanja na plenarnoj sjednici Europskog parlamenta.

Promjena 47

Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma
Prilog
Dio E – točka 15.

Tekst koji je predložila Komisija	*Promjena*
15. Ako se Vijeće ne može složiti sa svim amandmanima koje je usvojio Europski parlament, svoje ***bi*** stajalište ***trebalo potvrditi*** slanjem pisma prije prvog predviđenog sastanka u razdoblju mirenja. U takvom slučaju Odbor za mirenje nastavlja postupati u skladu s uvjetima utvrđenima u sljedećim točkama ovog Priloga.	15. Ako se Vijeće ne može složiti sa svim amandmanima koje je usvojio Europski parlament, svoje stajalište ***potvrđuje*** slanjem pisma prije prvog predviđenog sastanka u razdoblju mirenja. U takvom slučaju Odbor za mirenje nastavlja postupati u skladu s uvjetima utvrđenima u sljedećim točkama ovog Priloga.

°

° °

130. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

Prilog I. Stajalište Europskog parlamenta o brojkama (tekuće cijene i stalne cijene za 2025.) ne računajući troškove servisiranja duga u okviru instrumenta NextGenerationEU

u milijunima EUR – tekuće cijene uz primjenu deflatora od 2 %							
ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	**2028.**	**2029.**	**2030.**	**2031.**	**2032.**	**2033.**	**2034.**	**Ukupno 2028. – 2034.**
1. Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda, ruralni i pomorski prosperitet i sigurnost	**155.131**	**152.647**	**149.516**	**146.740**	**143.070**	**129.536**	**120.725**	**997.366**
2. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	**74.825**	**90.966**	**93.066**	**97.694**	**99.148**	**101.491**	**102.507**	**659.697**
3. Globalna Europa	**27.300**	**27.936**	**28.438**	**34.023**	**39.758**	**40.516**	**41.288**	**239.259**
4. Uprava	**14.945**	**15.584**	**16.281**	**16.870**	**17.466**	**18.062**	**18.669**	**117.877**
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	**272.201**	**287.134**	**287.301**	**295.327**	**299.442**	**289.605**	**283.189**	**2.014.198**
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE	**271.032**	**305.040**	**300.920**	**296.118**	**279.007**	**275.902**	**267.875**	**1.995.894**
u milijunima EUR – cijene iz 2025.								
ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	**2028.**	**2029.**	**2030.**	**2031.**	**2032.**	**2033.**	**2034.**	**Ukupno 2028. – 2034.**
1. Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda, ruralni i pomorski prosperitet i	**146.152**	**140.992**	**135.392**	**130.273**	**124.525**	**110.534**	**100.996**	**888.864**

sigurnost								
2. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	**70.508**	**84.037**	**84.291**	**86.747**	**86.312**	**86.619**	**85.771**	**584.288**
3. Globalna Europa	**25.727**	**25.810**	**25.758**	**30.214**	**34.615**	**34.583**	**34.551**	**211.260**
4. Uprava	**14.083**	**14.397**	**14.746**	**14.980**	**15.205**	**15.415**	**15.621**	**104.449**
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	**256.472**	**265.237**	**260.189**	**262.215**	**260.657**	**247.151**	**236.939**	**1.788.861**
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE	**255.399**	**281.809**	**272.552**	**262.944**	**242.892**	**235.479**	**224.145**	**1.775.220**

Prilog II. Stajalište Europskog parlamenta o raščlambi po programima

Milijarde EUR – Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u tekućim cijenama)	**Prijedlog VFO-a**	**Stajalište EP-a (1,27 % BND-a, ne računajući otplatu NGEU-a)**	**Nominalna promjena**
Višegodišnji financijski okvir	**1816,89**	**2014,20**	**197,30**
Naslov 1.: Europski socijalni model i kvaliteta života, ne uključujući otplatu NGEU-a	894,22	997,37	103,15
Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost	865,08	972,86	107,79
ZPP	*293,70*	*433,01*	*139,31*
Od čega: Potpora dohotku	*293,70*	*320,30*	*26,60*
Ruralna područja	*0,00*	*106,41*	*106,41*
*Sigurnosna mreža za jedinstvo**	*6,30*	*6,30*	*0,00*
POSEI (uvrstiti u ZPP)	*0,00*	*7,33*	*7,33*
Ribarstvo	*2,00*	*7,29*	*5,29*
Europski fond za regionalni razvoj, uključujući Europsku teritorijalnu suradnju (Interreg) i Kohezijski fond	*228,06*	*306,93*	*78,87*
Od čega: EFRR	*183,15*	*248,37*	*65,23*
Kohezijski fond	*34,65*	*46,99*	*12,34*
Interreg	*10,26*	*11,57*	*1,30*
Europski socijalni fond	*0,00*	*124,19*	*124,19*
*Migracije – azil, migracije i integracija***	*11,98*	*13,31*	*1,34*
*Migracije – upravljanje granicama i zajednička vizna politika***	*15,40*	*17,12*	*1,72*
*Migracije – Unutarnja sigurnost***	*6,84*	*7,61*	*0,76*
*Instrument EU-a****	*65,63*	*56,08*	*-9,56*
Nenamijenjena sredstva u NRPP-u	*235,17*	*0,00*	*-235,17*
Potpora turskoj zajednici na Cipru	0,44	0,49	0,05
Decentralizirane agencije	22,89	22,89	0,00
Razlike do gornje granice	5,82	1,13	-4,69

* Iznos od 6,3 milijarde EUR koji odgovara Sigurnosnoj mreži za jedinstvo obuhvaćen je ZPP-om.

** Ukupno za fondove za unutarnje poslove: 38,04 milijarde EUR
*** ne računajući Sigurnosnu mrežu za jedinstvo

Milijarde EUR – Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u tekućim cijenama)	**Prijedlog VFO-a**	**Stajalište EP-a (1,27 % BND-a, ne računajući otplatu NGEU-a)**	**Nominalna promjena**
Naslov 2. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	**589,59**	**659,70**	**70,10**
Europski fond za konkurentnost	234,30	264,35	30,05
Od čega: Aktivnosti programa LIFE	*0,00*	*3,39*	*3,39*
Aktivnosti programa EU za zdravlje	*0,00*	*10,05*	*10,05*
Obzor Europa	175,00	200,00	25,00
EURATOM/ITER	9,79	9,79	0,00
INSC-D (Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti – stavljanje izvan upotrebe)	0,97	0,97	0,00
Program Ignalina	0,68	0,68	0,00
CEF (promet, energetika, vojna mobilnost)	81,43	91,29	9,86
Program za jedinstveno tržište i carinu	6,24	6,87	0,63
Periklo (zaštita eura)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	40,83	47,39	6,56
AgoraEU	8,58	10,72	2,14
UCPM+ (Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu i zdravstvena pripravnost)	10,68	12,42	1,74
Pravosuđe	0,80	0,89	0,09
Decentralizirane agencije	9,80	9,80	0,00
Druga djelovanja, ovlasti	2,49	2,49	0,00
Razlike do gornje granice	8,01	2,03	-5,98
Naslov 3: Globalna Europa	**215,20**	**239,26**	**24,06**
Globalna Europa	200,31	225,00	24,69
Zajednička vanjska i sigurnosna politika	3,37	3,76	0,39
Prekomorske zemlje i područja, uključujući Grenland	1,00	2,08	1,09
Sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPAS) i regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom (RFMO-i)	1,33	1,69	0,36
Druga djelovanja, ovlasti	1,12	1,12	0,00

Razlike do gornje granice	8,07	5,59	-2,48
Naslov 4: Uprava	**117,88**	**117,88**	**0,00**

Milijarde EUR – Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u stalnim cijenama za 2025.)	**Prijedlog VFO-a**	**Stajalište EP-a (1,27 % BND-a, ne računajući otplatu NGEU-a)**	**Nominalna promjena**
Višegodišnji financijski okvir	**1613,75**	**1788,86**	**175,11**
Naslov 1.: Europski socijalni model i kvaliteta života, ne računajući otplatu NGEU-a	797,08	888,86	91,78
Europski fond za ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralni razvoj, ribarstvo i pomorstvo, prosperitet i sigurnost	771,29	867,19	95,90
ZPP	*261,01*	*385,12*	*124,11*
Od čega: Potpora dohotku	*261,01*	*284,65*	*23,64*
Ruralna područja	*0,00*	*94,88*	*94,88*
Sigurnosna mreža za jedinstvo	*5,60*	*5,60*	*0,00*
POSEI (uvrstiti u ZPP)	*0,00*	*6,50*	*6,50*
Ribarstvo	*1,77*	*6,50*	*4,73*
Europski fond za regionalni razvoj, uključujući Europsku teritorijalnu suradnju (Interreg) i Kohezijski fond	*203,72*	*274,34*	*70,62*
Od čega: EFRR	*163,71*	*222,00*	*58,29*
Kohezijski fond	*30,97*	*42,00*	*11,03*
Interreg:	*9,04*	*10,34*	*1,30*
Europski socijalni fond	*0,00*	*110,73*	*110,73*
*Migracije – azil, migracije i integracija***	*10,70*	*11,90*	*1,20*
*Migracije – upravljanje granicama i zajednička vizna politika***	*13,76*	*15,30*	*1,54*
*Migracije – Unutarnja sigurnost***	*6,12*	*6,80*	*0,68*
*Instrument EU-a****	*58,40*	*50,00*	*-8,40*
Nenamijenjena sredstva u NRPP-u	*210,20*	*0,00*	*-210,20*
Potpora turskoj zajednici na Cipru	0,39	0,43	0,04
Decentralizirane agencije	20,24	20,24	0,00

Razlike do gornje granice	5,16	1,00	-4,16

* Iznos od 5,6 milijardi EUR koji odgovara Sigurnosnoj mreži za jedinstvo obuhvaćen je ZPP-om.
** Ukupno za fondove za unutarnje poslove: 34,0 milijarde EUR
*** ne računajući Sigurnosnu mrežu za jedinstvo

Milijarde EUR – Odobrena sredstva za preuzimanje obveza (u stalnim cijenama za 2025.)	**Prijedlog VFO-a**	**Stajalište EP-a (1,27 % BND-a, ne računajući otplatu NGEU-a)**	**Nominalna promjena**
Naslov 2. Konkurentnost, prosperitet i sigurnost	**522,21**	**584,29**	**62,08**
Europski fond za konkurentnost	207,40	234,00	26,60
Od čega: Aktivnosti programa LIFE	*0,00*	*3,00*	*3,00*
Aktivnosti programa EU za zdravlje	*0,00*	*8,90*	*8,90*
Obzor Europa	154,88	177,01	22,13
EURATOM/ITER	8,71	8,71	0,00
INSC-D (Instrument za suradnju u području nuklearne sigurnosti – stavljanje izvan upotrebe)	0,85	0,85	0,00
Program Ignalina	0,60	0,60	0,00
CEF (promet, energetika, vojna mobilnost)	72,25	81,00	8,75
Program za jedinstveno tržište i carinu	5,54	6,10	0,56
Periklo (zaštita eura)	0,01	0,01	0,00
Erasmus+	36,19	42,00	5,81
AgoraEU	7,61	9,50	1,89
UCPM+ (Mehanizam EU-a za civilnu zaštitu i zdravstvena pripravnost)	9,46	11,00	1,54
Pravosuđe	0,71	0,79	0,08
Decentralizirane agencije	8,69	8,69	0,00
Druga djelovanja, ovlasti	2,23	2,23	0,00
Razlike do gornje granice	7,09	1,80	-5,29
Naslov 3: Globalna Europa	**190,02**	**211,26**	**21,24**
Globalna Europa	176,83	198,63	21,80

Zajednička vanjska i sigurnosna politika	2,99	3,34	0,35
Prekomorske zemlje i područja, uključujući Grenland	0,89	1,85	0,96
Sporazumi o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPAS) i regionalne organizacije za upravljanje ribarstvom (RFMO-i)	1,18	1,50	0,32
Druga djelovanja, ovlasti	1,01	1,01	0,00
Razlike do gornje granice	7,13	4,94	-2,19
Naslov 4: Uprava	**104,45**	**104,45**	**0,00**